

ANT

**DEMİREL
ERBAKAN'I
NASIL
DÜŞÜRDÜ?**

Haftalık Dergi • 9 Nisan 1968 • Sayı: 67 • 125 Kuruş



**JOHNSON,
UN DEĞİL,
AMERİKA,
NİN ÇÖKÜ-
ŞÜ!**



HAFTANIN NOTLARI

Yeni Delhi konferansı

- Yeni Delhi'de düzenlenen ve 33 gün süren Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı başarısızlıkla sonuçlanmıştır. 2500 diplomatın katıldığı görüşmeler sonunda geri ülkelerin kaderlerini değiştirmesini sağlayacak hiçbir anlaşmaya varılamamış, zengin ülkelerin kurdukları pazarlara geri ülkelerin kabul edilmesi 1970'den sonraki yıllara bırakılmıştır. 77 ülkeyi temsilen Cezayir Grubu'nun öne sürdüğü "zengin ülkelerin her yıl milli gelirlerinin yüzde 1'inin kalkınmakta olan fakir ülkelere verilmesi" teklifi de reddedilmiştir.

Can Savran öldü

- Ortadoğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Derneği İkinci Başkanı Can Savran bir trafik kazasında ölmüştür. Bir inceleme yapmak amacıyla arkadaşlarıyla birlikte Elmali'ya giderken kaza geçiren 24 yaşındaki devrimci Savran yaralanarak kaldırıldığı hastanede doktorların bütün çabalarına rağmen kurtarılamamıştır. Ortadoğu Teknik Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü üçüncü sınıf öğrencisi olan ve gelecek yıl mezun olması beklenen Savran'ın ölümü üzüntü yaratmıştır.



Ankara'daki Şahlanış Mitingi

Manisa'nın Turgutlu ilçesinden özel olarak getirilen mehler takımının ardına düşerek önceki cumartesi günü Ankara'da ikinci şahlanış mitingini yapan şeriatçılar, İstiklâl Marşı'nı dahi doğru dürüst söyleyememiş, koro halinde tekbir getirmişlerdir. Daha çok çember sakallı gericiilerin katıldığı mitingte ümmetçi görüşleri dile getiren çeşitli bildiriler dağıtılmıştır. Bildirilerden birinde kadınlara "Mensup olduğun İslam dini seni kötü bakışlardan korumak için örtünmeni emretmiştir. Bunun için sen Mini etek ve moda rezaleti'ne paydos de ve onu boykot et" denilmektedir. Öte yandan, Sükan'ın yarım yamalak bir operasyonda bir kusun yöneticilerini yakalattığı Hizb-üt Tahrir, hilafeti geri getirme çalışmalarına devam etmektedir. Geçen hafta çeşitli yerlere yolladığı yeni bir bildiride Hizb-üt Tahrir Kıbrıs görüşünü şöyle açıklamıştır: "Kıbrıs için bir tek çare vardır: O da Allah yolunda cihat. Şüphesiz ki, garba bağlanma zihniyetini taşıyan cumhuriyet rejimi bu işi yapmaktan acizdir. Buna göre müslümanların İzzete kavuşabilmeleri için Hilafet-i İslamiye'yi kurmaktan başka çare yoktur." Gerici hareketin Demirel'in kontrolünü aşan bir hal alması karşısında büyük paniğe kapılan AP Gençlik Kolları, yayınladığı bir bildiride, Şahlanış Mitinglerini tasvip etmediğini açıklamak zorunda kalmıştır.

Güç Birliği kuruldu

- Gerici akımın kuvvetlenmesi karşısında yirmi devrimci kuruluş arasında "Türkiye Devrimciler Güç Birliği" kurulmuştur. Tam bağımsız bir Türkiye'nin kurulmasını da amaçlayan birliğin başkanlığına Tabii Senatör Kadri Kaplan getirilmiştir. Sekreterlik görevi ise sırasıyla TMTF, FKF, DİSK ve TÖDMF tarafından yerine getirilecektir. Güç Birliği'ne katılan kuruluşlar şunlardır: 27 Mayıs Milli Devrim Derneği, TMTF, DİSK, TGMT, TÖS, FKF, TÖDMF, Ankara Üniversitesi Talebe Birliği, Basın Sendikası, Fen Fakültesi Öğrenci Derneği, ODTÜ Fikir Kulübü, ODTÜ Öğrenci Derneği, SBF Öğrenci Derneği, Erkek Teknik Yüksek Öğretmen Okulu, Ankara Yüksek Okullar Talebe Derneği, TDB Mülkiyeliler Birliği, Tıp Fakültesi Talebe Birliği, Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Derneği.

Toprak reformu

- Ziraat Yüksek Mühendisleri Birliği'nin Genel Kurul toplantısında konuşan Yönetim Kurulu Başkanı Ekrem Kangal, iktidarların toprak reformu konusundaki tutumlarını eleştirerek "1960 yılından beri Tarım Bakanlığı'nca üzerinde durulan ve iktidardaki siyasi görüşe göre tarım yada toprak reformu adıyla yapılan çalışmalar artık bir yılan hikâyesine dönmüştür. Bu çalışmalar tasarı haline getirilip bir an önce meclislere sunulmalıdır." dedi.

E ygi'nin kitapları

- Şeriatçı basının baş kalemcisi Mehmet Şevket Eyiğin Hac dönüşü getirdiği yüzlerce kitaba Esenboğa gümrüğünde el konulmuştur. Hac'dan 31 Mart gecesi uçakla dönen Eyiği, yurda bazı kitaplar sokmak istemiş, fakat Esenboğa alanındaki gümrük görevlileri buna izin vermemişlerdir. Sınırlanan Eyiği, gümrük memurlarını tehdit ederek hava alanına ayağa kaldırmış, fakat çabaları sonuç vermediği için Suudi Arabistan mensepli kitapları gümrükte bırakmak zorunda kalmıştır.

Kıbrıs pazarlığı

- Yıllar sonra Kıbrıs'ın Türk ve Rum liderleri Lefkoşe'de bir masanın başına oturmağa hazırlanmaktadır. Ankara'daki hazırlıklar tamamlanmış, görüşmelerde Türk delegasyonuna tercümanlık yapacak olanlar dahi tesbit edilmiş ve Raul Denktas otomobilini satmak için müsteri aramağa başlamıştır. Cantalarına yerleştirdikleri tekliflere göre Türk liderleri, Makarios ile görüşme masasına 1963 öncesi şartların tekrar sağlanması tezi ile oturacaklardır. İlk bakışta tarafların anlaşmaya varması zor gibi görünmekte ise de, Demirel'in Türk liderlerine bazı tavizler bahasına ihtilafın bir an önce çözüme bağlanması için kesin direktif verdiği söylenmektedir.

Proleter'e baskı

- Bir süre önce arabasının üzerine PROLETER kelimesini yazdığı için çeşitli baskılara uğrayan minibüs şoförü Yalçın Özer'den bu defa da "NATOYA HAYIR" ibaresini yazdığı için, anayasaya ve ilgili mevzuata tamamen aykırı bir kararla minibüs işletmeciliği yapmaktan men edilmiştir. Özkan Poyrazoğlu adında bir şahsın şikâyeti üzerine toplanan Kartal Minibüsçüler Derneği, Haysiyet Divanı, Yalçın Özerden hakkındaki meslekten men kararına şu gerekçeyi göstermiştir: "NATO'yu memleketi zararlı gören üye Yalçın Özer'den bu düşüncüğü viedan hürriyeti muvacehesinde kınanamaz, ancak bunun dernekten alınmış çalışma kartesi altında memleket gerçeklerine göre bir savunma paktına girmiş olan Türkiye'nin demokrasi prensipleri altında teşekkül etmiş bir iktidar siyaseti olduğu ve bunun desteklenmesinin vatanseverlik olduğu halde, bu gerçekler dışına çıkarılan araba ile NATOYA HAYIR şeklinde propaganda yapması derneğimize yerinde görülmemiştir." Kararın altında Haysiyet Divanı Başkanı Aydın Kurt ile üye Ömer Duygun ve Selahattin Zambat'ın imzaları bulunmaktadır. Bir insanın siyasi kanaatlerinden ve yüzde yüz vatanperverce bir davranışından dolayı ekmeğ parası kazanmaktan mahrum eden bu minibüs ağalarının kararı, tek kelimeyle yüz kırartıcıdır. Proleter Şoför bu karar aleyhine mahkemeye başvurmuştur ve herhalde bu karar çok yakında onu alanların suratına çarılacaktır.

Damar'ın sorgusu

- Bir süre önce Türk Solu Dergisi'nde yayınlanan CHE GUEVARA adlı şiirinden dolayı Şair Arif Damar, İstanbul Birinci Sorgu Hakimliği'nde sorguya çekilmiştir.

Protesto ettiler

- İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nda Fikir Kulübü kurdukları için geçici olarak okuldan çıkartılan on öğrenci hakkında, okul idaresinin şikâyeti üzerine Cumhuriyet Savcılığı'nca da siyasetle uğraşmaları iddiasıyla soruşturma açılmıştır. Öte yandan, Öğretmen Okulu'nun 206 öğrencisi, okul idaresinin arkadaşları hakkında aldığı kararı protesto etmek üzere bir bildiri yayınlamışlardır. Bildiride "Anayasamızın açık ifadesine rağmen okul yöneticileri istedikleri doğrultuda düşünmeyenlere baskı yapmakta, düşünce özgürlüğüne diledikleri gibi sınır koymaya kalkışmaktadır. Her vatandaşa "hükümetin tutumuna inanması" söz konusu olmadığı gibi, böyle bir zorunluluğu koyma yetkisi de kimsenin elinde değildir" denilmektedir.

Akücüler yenildi

- Sanayi Bakanlığı ile akümülatör imalatçıları arasında aylardır devam eden mücadele, akü fiyatlarının indirilmesiyle sonuçlanmıştır. Mehmet Turgut'un gerekirse akü ithalatını serbest bırakacağını bildirmesi üzerine akücüler nihayet akü fiyatlarını yüzde 30 oranında indirdiklerini ilân etmişlerdir.

Greve gidiyorlar

- Foster Wheeler Turkey Inc. adındaki yabancı firmanın Ankara mühendislik bürosunda Yapı İş Sendikası greve gitme kararı almıştır. Sendika düşmanlığı ve grev kırıcılığıyla tanınan firma, toplu sözleşmeye yanaşmadığı için 100 teknik eleman iş bırakacaktır. Ayrıca, aynı firmanın Yarımcı'daki petro kimya tesislerinde de 2000'e yakın işçinin greve gitmesi beklenmektedir.

«Şahlanış» mitingi yapıldı — Gazeteler



BİZİM MITOLOJİDEN!..

Tekrar tutuklandı

Nâzım Hikmet'in Kerem Gıblı isimli şiirini yayınladığı için tutuklanan Proleter Dergisi Sorumlu Müdürü ve FKF eski Genel Başkanı İzzet Ararat tahliye edilmiş, ancak bu defa yine Proleter Dergisinde yayınlanan bir başka yazıdan dolayı tutuklanmıştır. Ararat'ın ikinci defa tutuklanmasına sebep bu yazı ile İçişleri Bakanı Faruk Sükan'a hakaret edildiği iddiasıdır. Tahliyesinden beş gün sonra BİRİNCİ Şube memurları bu ikinci davadan dolayı Ararat'ı evinden almışlar ve emniyette sabaha kadar ayakta bekletmişlerdir.

Tahliye edildiler

Bir buçuk ay önce AİSEC toplantısında Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'e aleyhte tezahürat yaptıkları için tutuklanan Mehdi Başpınar, Rifat Çaldırık, Raif Ertem, Mustafa Bozkurt Nuhoglu, Lütfü Kıyıcı, Deniz Gezmiş, Mustafa Gürkan, ile tutuksuz Salt Bülül ve Rahmi Aydın adındaki gençlerin durumlarına 4. Asliye Ceza Mahkemesi'nde başlanmıştır. Gençlerin savunmasını yapan 14 avukat, üç aylık cezası olan bir suç için gençler hakkında tutuklama kararı veren yargıcı reddetmişler, ancak yargıç 28 yıllık görevi sırasında daima allaha karşı sorumlu olduğunu söyleyerek istinkaf etmeyi kabul etmemiştir... Neticede Raif Ertem, Nuhoglu ve Gezmiş hariç diğer altı gencin tahliyesine karar verilerek duruşma başka güne bırakılmıştır.

King öldürüldü

Şiddet aleyhtarı ırk kaynağını lideri Martin Luther King, Tennessee Eyaleti'nin Memphis şehrinde bir beyaz tarafından öldürülmüştür. Zenciler üzerinde büyük nüfuzu bulunan King, eşit haklar mücadelesinde şiddet yoluna başvurulmasını daima reddetmiş, hattâ ırkdaşlarına beyazları sevmeyi telkin etmişti. Gandi'nin pasif direnme



KING

felsefesine uygun olarak hareket eden King'in ölümü ile meydan şiddet taraftarlarına kalmıştır. Şiddet hareketinin lideri genç Stokely Carmichael basına verdiği demeçte «Beyaz Amerika, Siyah Amerika'ya savaş açtı. Elimize silâh geçirinceye kadar bekleyeceğiz. Şimdi silâha daha fazla ihtiyacımız var» demiştir. Carmichael, Adalet Bakanlığı swasında zencilerin öldürülmesine karşı gerekli ilgiyi göstermediği için Robert Kennedy'yi de suçlamıştır. King'in ölümü üzerine bütün Amerika'yı bir şiddet dalgası sarmış ve hemen bütün şehirlerde zenciler sokağa dökülmüş, beyazlarla çatışma başlamıştır. Gelmekte olan yaz, Amerika için «Kanlı Yaz» olacaktır.

Sınıfına ihanet!

Türk İş Genel Sekreteri Halil Tunç, gelecek Pazartesi toplanacak Konfederasyon Kongresi dolayısıyla basına verdiği demeçte yine TİP'e çatmaktan kendini alamamış ve «Onlar şuur yerine sınıf şuurunu tahrik etmek, saplanıp kaldıkları eskimiş doktrinlerin dar kalıpları içinde Türkiye'de bir sınıf savaşı yaratmanın gayreti içine düşmüşlerdir» demiştir. Amerikan doları ile beslenen ve işçi sınıfının sırtına basarak yükseldiği Türk İş Genel Sekreterliğini bir saltanat yeri haline getiren Tunç'un, işçi sınıfının gerçek temsilcilerine karşı başka türlü konuşmasını beklemek esasen mümkün değildir. Hele AP'nin Türk İş'i ele geçirme teşebbüsü karşısında işçi sınıfı bu Demirsoy - Tunç ikilişinin daha ne jurnalcilikleri ne tanık olacaktır.

Kitap toplatıldı

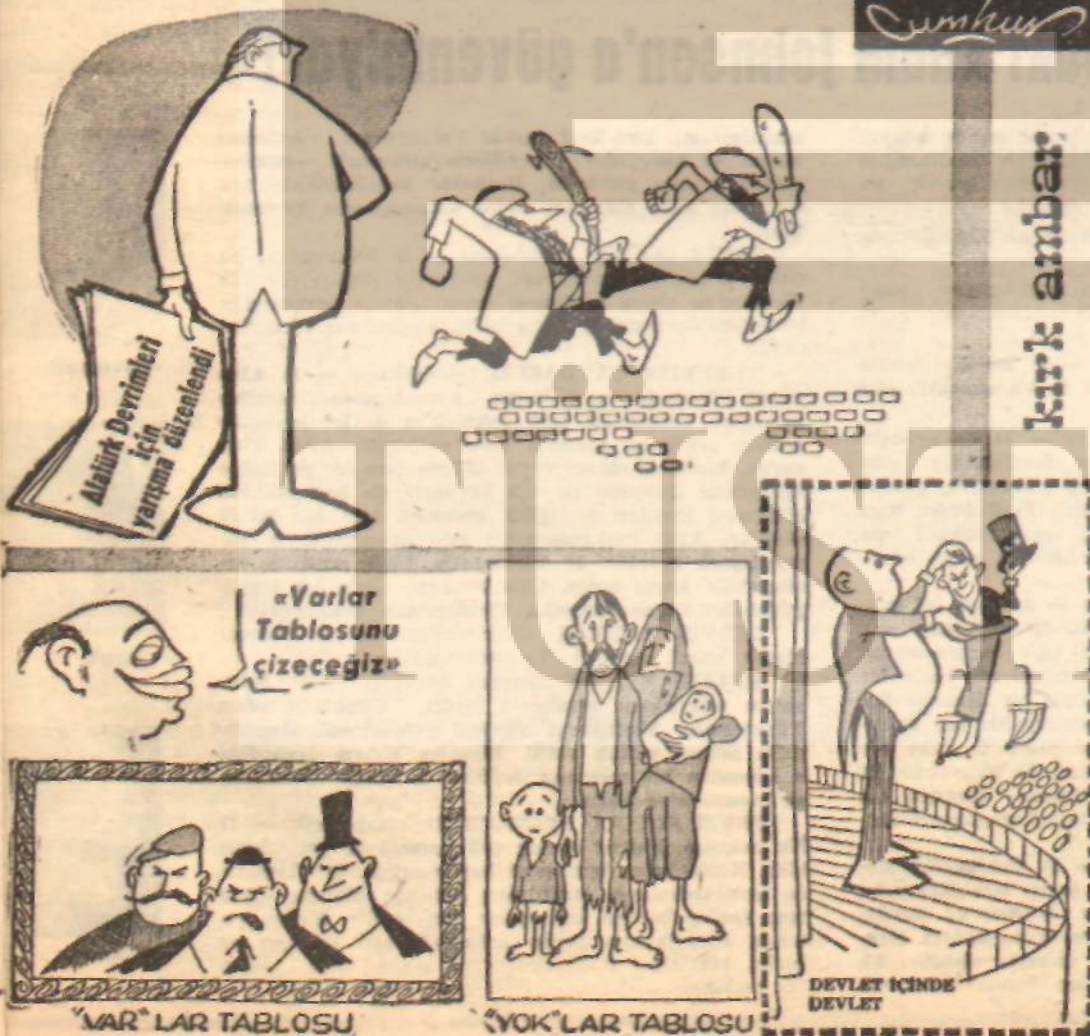
Sosyal Yayınlar tarafından yayınlanan Mao Çe Tung'un «Yeni Demokrasi» adlı eseri İstanbul 2. Sulh Ceza Hâkimliğinin kararıyla toplatılmış ve kitabı yayınlayanlar hakkında «komünizm propagandası» yapıldığı iddiasıyla kovuşturma açılmıştır. Daha önce de aynı yayınevi tarafından yayınlanan Plehanov'un «Marksist Düşüncenin Temel Meseleleri» ve Politzer'in «Sosyalist Felsefenin Temel Prensipleri» isimli kitapları da toplatılmış, davalar düştüğü halde hâlâ yayınevine iade edilmemiştir.

Amerika'daki Vietnam!

Yankee emperyalizminin dünyanın başına belâ ettiği NATO yirminci yılına girerken Amerika'nın çöküş temposu da had safhaya ulaşmıştır. Öyle görünmektedir ki, 1968 yılı, Amerika için bir dönüm noktası olacaktır. Zira iki aydır her biri başlıbaşına bir felâket sayılacak olaylar Yankee imparatorluğunu temellerinden sarsmaktadır. Johnson yönetimi önce Pueblo Olayı dolayısıyla küçücük Kuzey Kore'den beklenmedik bir şamar yemiş, bunu yiğit Vietnamlıların Westmoreland'i rezil eden hücumu izlemiş, derken dolar buhranı patlak vermiştir. İşte Başkan Johnson'un geçen hafta televizyonda yayınlanan dramatik konuşması bu atmosfer içerisinde yapılmıştır. Johnson Başkanlık seçimlerine katılmamak ve Vietnam'da barış masasına oturmak niyetlerinde samimî olmayabilir, adamakıllı sarsılan prestijini yeniden kazanabilmek için böyle bir aldatmacaya girişmiş bulunabilir. Ama ihtimaller ne olursa olsun, Amerika'nın bir çöküş dönemine girdiği inkâr edilemez. Johnson'un jestlerinin bir aldatmaca olduğu meydana çıkarsa, dünya kamuoyunun göstereceği güvensizlik ve tepki dolayısıyla bu çöküş daha da şiddetlenecektir. Bu itibarla, Johnson'un konuşması, arındaki hesap ne olursa olsun, Amerikan emperyalizminin iflâs belgesidir!

Bundan sonra ne olacaktır? Amerika Cumhurbaşkanlığına kim gelirse gelsin, hiçbir önemi yoktur. Çünkü Amerika'yı ne halkın iradesi, ne de o iradenin işbaşına getirdiği kişiler yönetir! Amerika'nın yönetimi Dolar'ın kulu kölesi olmuş kapitalistlerle silâhtan başka kanun tanımayan Pentagon atmalarının elindedir. Bu iki grup, kilisenin de desteğiyle öylesine güçlüdür ki, demokratik yönetim, halkın iradesi, ancak onların iradesiyle paralel olduğu takdirde söz konusu olabilir. Konformist Amerikan toplumu kapitalistlerin, atmalarının ve kilisenin çıkarlarına göre şartlandırılmıştır. Bu çıkarlara ters düşen herhangi bir kimsenin âkibeti John F. Kennedy'ninkinden farklı olmayacaktır. O Amerika ki, siyah - beyaz çekışmesinin barışçı yollardan çözmek hayaliyle İsa rolüne çıkan bir Martin Luther King'e dahi tahammül edememiş ve Memphis sokaklarında vücudunu yere sermiştir. Önümüzdeki seçimlerde en iyi ihtimalle McCarthy'nın ya da Robert Kennedy'nin başkanlığa seçileceğini kabul etsek dahi, temel çizgi değişmeyecektir. Ya onlar da Wall Street ile Pentagon'a kısa zamanda boyum eğecek ya da kurşunlara hedef olacaklardır.

Evet, kişiler Amerika'nın insanlık için yüzkarası tutumunu değiştirmeye muktedir değildir ama, tarihsel gelişme karşısında kapitalistler ve atmaları, ne yaparlarsa yapsınlar, yenik düşmeğe mahkûmdurlar. Sosyalist dünyanın sağladığı silâh üstünlüğü ve ulusal kurtuluş savaşı veren halkların olağanüstü mücadelesi karşısında Amerika bir değil binlerce Vietnam olsa da hepsinde yenilecektir. Ve Amerika kendi içinde yenilecektir. Şiddet aleyhtarı ırk kaynağını lideri Martin Luther King'i öldürenler, bizzat Amerika'yı bir Vietnam haline getirmişlerdir. Bundan sonra siyah - beyaz mücadelesinde King'in duaları değil, Stokely Carmichael'in Carmichael'in «suçlu» ilân ettiği Robert Kennedy de kaç gün önce beş Amerikan eyaletinde bağımsız bir zenci cumhuriyeti kurulması kararlaştırılmıştır. King'in ölümünden sonra bu bağımsızlık mücadelesi silâhla verilecek ve dünyanın her yerinde olduğu gibi bu mücadelede de yenilen Amerika olacaktır. Bunu önlemeye, Carmichael'in «suçlu» ilân ettiği Robert Kennedy de muktedir değildir. Amerikan emperyalizminin ve onun dışarıdaki işbirlikçilerinin sonu yaklaşmıştır. Tabii, bugün methiyeler düzülen NATO'nun da...



JOHNSON GİDERKEN DEMİREL DE ÇIKMAZDA

Amerika Cumhurbaşkanı Johnson'un gözyaşları arasında yaptığı dramatik açıklama hakkında fikrini soran gazetecilere Türkiye Cumhuriyeti'nin Başbakanı Süleyman Demirel başına yana doğru yıkarak şu cevabı vermiştir:

«Prensip olarak biz başka ülkelerin dış işlerine karışmayız.»

Devletin bütün kilit noktalarında Amerikalı müşavirlerin bulunduğu, milyonlarca metre kare toprağında Amerikan bayrağının dalgalandığı. Başbakanın Amerika Cumhurbaşkanı'nın koltuğu altında çektiği resimlerle propaganda yapılarak iktidara geldiği bir ülkede en yetkili şahsın ağzından çıkan bu cevabın yeri herhalde gazetelerin ve dergilerin mizah sayfaları olmak gerekir.

Amerika'nın Vietnam'da bir avuç insanın karşısında dize geldiğini açığa vuran Johnson'un demeci karşısında herhalde Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı'nın da bir görüşü olmak lazımdır ve bu görüşü açıklamayı Amerika gibi her ülkenin içişlerine burnunu sonuna kadar sokan bir ülkenin iç işlerine karışmak olarak değerlendirmek kimsenin haddi değildir. Çünkü Amerika'nın Vietnam'daki akıbeti ve Johnson'un yıkılışı, aslında Türkiye'nin geleceğini de yakından ilgilendirmektedir.

Nitekim, TİP Genel Başkanı Aybar, Johnson'un açıklaması karşısında görüşünü açık seçik ortaya koymuştur: «Kuzey Vietnam'ın bombalanmasının durdurulması hususundaki karar, şayet doğruysa, saldırgan Amerikan emperyalizminin ilk yenilgi işareti olacaktır. Böylece hiçbir kuvvetin millî kurtuluş savaşı veren ve zafere inanmış mazlum halkları venede olmayacağı bir kez daha ispat edilmiş oluyor. Şüphesiz, gelişmeleri yakından izlemek gerekiyor. Amerikan emperyalizmi, Vietnam'daki yenilgisini geciktirmeye çalışacaktır. Beri yandan, Türkiye ile Vietnam'ı aynı önemde gören Johnson'un Güneydoğu Asya'da gerilerken Ortadoğu'da yeni teşebbüslerle bulunması ve özellikle Türkiye'deki durumunu kuvvetlendirmeye çalışması, beklenmesi gereken bir ihtimaldir. Mahut ikili anlaşmalar üzerindeki görüşmelerin hâlâ neticelenmemiş olması, endişelerimizde haklı olduğumuzu göstermektedir. Amerikan emperyalizminin nüfuz ve etkisinden kurtulmak için, milletçe her zamandan daha büyük bir azimle mücadele etmeliyiz.»

Evet, hiçbir bağımlılığı olmayan ve Türkiye'nin bağımsızlık mücadelesinde yerini açık seçik belli etmiş bulunan

Aybar görüşünü rahatlıkla açıklamıştır. Ama Demirel'in durumu o kadar net değildir. Çünkü Demirel'in kaderi, büyük ölçüde Amerika'nın ve Johnson'un kaderine bağlıdır. Bu itibarla, «boss» un yıkılışı karşısında bir şeyler söyleyememesine şaşmamak lazımdır.

Demirel pekâlâ bilmektedir ki, Amerika'nın Vietnam'da yenilgisi ve Johnson politikasının iflâsı, ona bağlı olanların da yıkılışı demek olacaktır. Nitekim, felâket anının yaklaştığını gören bir Amerikan kuklası Kao Ki dahi, kendisini kurtarabilmek için şimdiden Amerika'ya dil uzatmağa başlamıştır.

Böyle bir durumda Demirel ne yapacaktır? Çöküş dönemine girmiş olan bir Amerika bugüne kadar dolar gücüyle ayakta tuttuğu adamlarını bundan sonra destekleyebilecek midir? Amerika'nın Vietnam'da yenilgisi öteki az gelişmiş ülkelerde bağımsızlık hareketlerinin ve sol akımların güçlenmesine yol açacaktır. Bu kaçınılmaz bir gelişmedir. Türkiye'de de bu açılış başladığı zaman Demirel bunu renleyebilecek midir? Evet, Aybar'ın belirttiği gibi, Amerika'nın Güney doğu Asya'da gerilerken Vietnam ile aynı önemde gördüğü Türkiye'deki durumunu kuvvetlendirmeye çalışması beklenen bir ihtimaldir. Ama bir başka ihtimal de, bu

durum kuvvetlendirme operasyonunda Amerika'nın Demirel'i değil de gerçekten demir eli bir başka muktediri tercih etmesidir.

İşte mukadderatı Amerika'ya bağlı bulunan Johnson'dan icazetli eski Morisson Temsilcisi bu açmazlarla karşı karşıyadır...

Demirel'i kara kara düşündüren sadece Amerika'nın içine sürüklendiği bunalım da değildir. Seçimler yaklaşmaktadır. Seçimlerde ne bahasına olursa olsun solun oylarının artırılmaması, Demirel'in başlıca problemidir. Her ne kadar Seçim Kanunu değiştirilerek



TİP'in seçim şansı azaltılmak istenmişse de, bu kanunun Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi her an mümkündür. Sonra, kanun iptal edilmese bile, bu nihayet TİP'in meclislere aldığı oy oranında temsilci sokmamasını sağlayacaktır. Ama TİP'in oylarının artmasını asla önleyemeyecektir. TİP'in oylarının artması ise, Türkiye'de solun kolay kolay tasfiye edilmesine



Fatsa'da AP'n saldırganların saldırısına uğrayan TİP'ilerin kırmızıya boyanan arabası.

imkân vermeyecek bir güce kavuşması demektir.

Bu endişelerle daha seçim kampanyası başlar başlamaz AP'li zorbalı sosyalistlere karşı orman kanunu uygulamaya başlamışlardır. Önceki hafta Aybar'ın genelgesinde bahsettiği muhtemel tertiplerden ilki Fatsa'da uygulanmıştır. TİP İlçe Kongresi'ne katılmak üzere Genel Sekreter Dr. Nihat Sargın ile Malatya Milletvekili Adil Kurtel ve Kocaeli Senatörü Fatma Hikmet İşmen'in Fatsa'ya geleceğini öğrenen AP'li bir kaç gün önce TİP'ilerin ağzından düzmecce bir bildiri bastırarak el altından dağıttırmışlardır. «Şana Yakup Demirel'in öğütü var. Nâzım Hikmet öncümüzdür» ibarelerinin yer aldığı düzmecce bildiri ile bir kısım vatandaşlar aldatılarak kışkırtılmış ve kongre günü toplantı salonunun yapılacağı Park Sineması'na gitmekte olan Sargın ve arkadaşlarının üzerine saldırılmıştır. Bu arada TİP İlçe Başkanı Zeki Şahin yerlerde sürüklenmiştir. Bir kısım tertipler de Sargın ve arkadaşlarının getiren otomobili

kırmızıya boyanmışlardır. Bu yüzden TİP İlçe Kongresi yapılamamış, Sargın ve arkadaşları Fatsa'dan ayrılırken de otomobilleri taşlanmış. Anayasa himayesindeki bir partinin kongresine zorbalıca engel olunduğu ve parlamento üyeleri tecavüze uğradığı halde iktidarın Ordu Valisi görülmemiş bir kayıtsızlıkla «Halkın protesto gösterisinde hiçbir şahsa ve vasıtaya millî tecavüzün olmadığı», TİP'ilerin kendi arzularıyla kongreyi iptal ettiklerini söylemiştir. Ayrıca, olaylar hakkında hiçbir soruşturma açılmamış ve düzmecce bildiriyi kimlerin dağıttığı da tesbit edilmemiştir. Tecavüz üzerine Aybar basına bir demec vererek «Bu tertiplere girişmek suretiyle Anayasa çizgisinin biraz daha gerisine düşen ve mesruluklarını daha da kaybeden AP iktidarından ve ona âlet olanlardan ergeç hesap sorulacaktır» demiştir.

Ayrıca Karadeniz gezisine çıkan Aybar ilk olarak uğrayacağı Ordu'da da tertip hazırladığını öğrendiği için Cumhurbaşkanı'na ve Başbakan'a gerekli tedbirlerin alınması için

Sokaktaki Adam Johnson'a güvenmiyor!

Başkan Johnson'un başkanlık seçimlerinde adaylığını koymayacağını ve bombardmanları azaltacağını açıklaması üzerine ANT bir anket düzenliyerek sokaktaki adamın görüşünü tesbit etmiştir:

1. Johnson'un çekilmesi hakkında ne düşünüyorsunuz?

2. Vietnam'da bombardmanın azaltılmasını nasıl karşılıyorsunuz? sorularına vatandaşların verdikleri cevaplar şöyledir:

İSMAIL ÇİÇEK (Doküman) — 1) Bu gibi işlerle şahsen benim hiçbir ilgim yoktur. 2) Ve olmadığı gibi asla tarafızım.

HAYDAR SAKA (Organizatör) — 1) O kadar ümitlenmiyoruz ki, Çürüyen et ve dökenler dışı gibi bir daha gelmemek üzere yok olup gidecekler. Çünkü ölüm vurdu damgasını alınlarına. 2) Zulmün topu var, füzesi var, bombası, napalmı varsa, hakkın da bükülmez kolu, dönmez yüzü vardır. Viz gelir inansa viz...

TOSUN ARDAKOÇ (Kıtapçı) — 1) Çok iyi yapmış. 2) Tamamen kaldırılsın tasvip ediyorum.

ARAS ÖREN (Tiyatrocu) — 1) Çekileceğini demis, ancak fiilen gerçekleşir mi gerçekleşmez mi, kesin bir yargı için vakit erken... Yalnız böyle bir demecde bulunması dahi, güdülen zorbaca emperyalist bir politikanın iflâsından başka bir şey değildir. O gider bir başkası gelir, ama bir gün o başkası da gidecektir. 2) Vietnam'da bombardmanın azaltılması, direnen bir halkın, şartları ne olursa olsun, kesin kurtuluşuna atılmış bir adımdır.

HASİM KOÇALI (Çilingir) — 1) Çekilmeli, Robert Kennedy kazanmalı. Dünya barışı için Kennedy'nin kazanması bence daha iyidir. Johnson'un dostluğunun dercesini anlamış bulunuyoruz, Robert Kennedy kazanırsa belki ağabeyinin yolunda olabilir. Allah hayırlısını versin. 2) Vietnam bombardmanının

azaltılmasını, ateş kesil makul karşıyorum. Anlaşma olmalı ve kuzeyliler güneylilerle birleşmeli, cumhuriyetle seçime gidilmeli. Herhalde komünistlikle idarenin ne kötü olduğunu iyice anlamışlardır Vietnamlılar.

ŞAHİN DOĞRU (Pistoleci) — 1) Johnson'un bu gördü kendisini normalden enormale düşürebilir. 2) Vietnam'da ateşin kesilmesi insan hakları bakımından tamamen durdurulup barış halinde olmaları kanaatindeyim.

NURETTİN ÇAVDARGİL (Sendikacı) — 1) ABD kendi ülkesinde veya dünya kamuoyunda sarsılan prestijini kurtarmak için Johnson'un devlet başkanlığından çekilmesi zorunlu hale gelmiştir. ABD Vietnam'da, kurtuluş savaşı veren ülkede tam bir yenilgiye uğramıştır. Johnson en son beyanati ile başkanlıktan çekilmesi sarsılan prestijini korumak için bir taktik olabilir. ABD başkanı bu gibi davranışlarına güvenmemek gerekir. 2) Vietnam'da ABD mutlaka yenilecektir. Bunu seven ABD Başkanı böyle bir taktik güdebilir. Ergeç Amerika Vietnam'dan çekilecektir.

DERVİŞ BOZKAŞ (Mahrûkatçı) — 1) Normal olarak kabul olur. 2) Vietnam tabiidir.

HULUSİ ERİÇOK (Seyyar bîrekçi) — 1) Johnson'un adaylıktan çekilmesi iyidir. Çünkü o adam Türkiye'nin, Vietnam'ın yüzünü güldürmedi. Her tarafa herşey patlak verdi. Bilhassa Kıbrıs davasında o adamdan hiç memnun değilim. 2) İyidir. İnsan boşuna niye ölsün.

FEVZİ FUZULİ HELVACIGİL (Öğrenci) — 1) İlk bakışta objektif olarak çok normal ve iyi denebilir. Kesin karar için vakit henüz erken. 2) Vietnam'da bombardmanın azaltılması oldukça olumlu, lakin tam kesilip barışın sağlanması arzu edilir. Bunun yanında Amerika'nın perde arkasında ard düşman ve başka taktikleri kullanacağı her zaman akla gelen bir nedendir.



Çavdargil



Tosun



Kocalı



JOHNSON VE DEMİREL
— Birli gidiyor, ya öteki? —

telgraf çekmiş ve sorumluluklarını hatırlatmıştır. Buna rağmen yapılan il kongresinden sonra TIP II Başkanı Kemal Aksoy ile İl Yönetim Kurulu Üyesi Rüşti Baş'ın dükkânları AP'liler tarafından kırmızıya boyanmıştır.

Görünüş odur ki, AP'liler hükümet himayesinde TIP'e karşı zorablıkları seçim kampanyası boyunca sürecektir. Bunun nedenini de Aybar, TIP Ordu İl Kongresi'nde yaptığı konuşmada şöyle açıklamıştır: «AP bugün yüzde 3 oranında bir oy farkıyla iktidardadır. AP 1969 seçimlerinde bu yüzde 3'lük farkı kaybetti mi iktidardan düşecektir. Muhalefet arasında AP'den oy koparacak ve koparacağı oyların oranı yüzde 3'ün üstünde olabilecek tek parti TIP'tir. Kaba kuvvet gösterilerinin nedeni buradadır.»

Demirel solu zorabılıkla durdurabileceğini ve sağa da taviz vererek daha fazla oy alabileceğini hesaplarken bir başka açmazla düşmüştür. Çünkü oy hesabıyla taviz verilen sağda Alaaddin'in lambasından çıkan dev gibi büyümüş ve Demirel kontrolü elinden kaçırmıştır. İçişleri Bakanı Sükan'ın kasılla kasılla «Siz merak buyurmayın beyefendi. Sağda tehlike yok. Önemli olan soldan gelecek tehliktir. Sağ istediğimiz zaman bir anda bastırırız» şeklinde verdiği teminatın boş olduğu artık günışığına çıkmıştır. Demirel, irtica daha da gelişip işi kan dökmeye kadar götürmesinden ya da gelecek seçimlerde bir başka partinin çatısı altında kümeleneşinden endişelenmektedir. Her iki ihtimal de bir Başbakanın uykularını kaçıracak kadar önemli ve korkunçtur.

Nitekim, Müslüman Kardeşler'in Türkiye'deki organı Bugün Gazetesi'nin Sahibi Mehmet Şevket Eygi, son hac ziyaretinden dönüşünde «Selâm-Allah sonra» başlığıyla yazdığı yazıda ümmetçilerin amacını açık seçik ortaya koymuştur: «Bir aylık bir seyahatten son-

ra mukaddes toprakları terkederek sevgili ve müslüman Türkiye'ye döndüm. Cenab-ı Hak her iki beldeye ve Filistinlerden Fas'a kadar bütün İslam'ı İttihad nasip etsin ve bir dahaki yıllarda hacca pasaportsuz ve dövizsiz olarak tek bayrak altında seyahat etmevi müyesser kılsın Amin...»

Bu ne demektir? Şu demektir: İslam ülkeleri arasında sınırlar kalkacaktır. Türk Bayrağı kalkacak ümmetçilerin bayrağı asılacaktır. Türk parası kalkacak yeni kurulacak İslam devletinin parası kullanılacaktır. 32 milyon Türk, yeni İslam devletinin vatandaşı olacaktır!

Peki, Eygi bu cesareti nereden almıştır? Onu da yine Eygi'nin bir gün sonra Bugün Gazetesi'nde yazdığı hac gezisi intibalarından öğrenmek mümkündür. Bakın ne diyor Eygi: «Sayın Reisicumhurumuz Mekke'ye İhramlı olarak gelmiş, Kâbe-i Muazzama etrafında 7 kere dönmüş. Kâbe'nin içinde



ERBAKAN
— İlk raundu kaybetti —

8 rekât namaz kılınmış, sonra Safa ile Merve tepeleri arasında yayan olarak tam 7 kere gidip gelerek Say yapmış ve böylece UMRE ibadetini tamamlamıştır. Ancak bütün bunlar gazetecilerin, fotoğrafların, filmcilerin gözünden saklanmış, hiç resim çektilmemiştir. Konuştuğum bazı Mekke'liler «Acaip şey, Türk Reisicumhuru fotoğrafa günah diyecek kadar sofuymuş meğer!...» dediler.»

Gemi bu kadar azıya alan ve Cumhuriyeti korumakla görevli Cumhurbaşkanı başta olmak üzere hükümetten böylesine teşvik gören irtica, çok yakında memleketi kana boğmaya kadar işi vurdurursa hiç şaşmamak lazımdır. Böyle bir hareket herhalde belgeli bir

da hemen hemen aynı sonuçları getirecek niteliktedir. Bu endişelerdir ki, Demirel'i telaşa düşürmüş ve sağa karşı daha temkinli davranmaya itmiştir. Nitekim şahlanış mitingleri üzerinde AP Gençlik Kolları Genel Başkanı, genel merkezin arzusuna uyarak bu mitinglere karşı olduklarını açıklamış ve diğer partileri suçlamaya kalkışmıştır. Ancak, tam seçim saati mailinde açtıktan açığa ümmetçilere cephe almanın oy kaybettireceğini düşünen Demirel, kesin şekilde cumhuriyete, anayasaya, devrimlere kasteden beyan ve davranışlara karşı, sola yaptığı baskıyı yapamamaktadır. Şimdilik el altından bazı tertiplerle durumu idare etmektedir. Nitekim ümmetçilerin Demirel'e karşı başbakan adayı olarak hazırladıkları Odalar Birliği Genel Sekreteri Prof. Necmettin Erbakan, kudretinin zirvesinde iken, İş Aleminin mason ekibinin bir tertibiyle bu görevden uzaklaştırılmıştır.

Evvelce de açıkladığımız gibi Erbakan Odalar Birliği Genel Sekreteri olduktan sonra kilit noktalarına kendi adamlarını getirmiş ve masonlara karşı ümmetçileri hâkim kılmaya başlamıştır. Ancak Odalar Birliği Yönetim Kurulu'ndaki karşı çoğunluk tehlikeyi sezdiği için bir kararla kadroları dondurmış ve Erbakan'

Sol, büyük güçtür

Yaşar Kemal

Şu Adalet Partisi iktidarı başına açacak. Türk sosyalizmi için böyle bir partinin iktidarda olması bulunmaz bir nimet. Her şeyi yüzüne gözüne bulaştırıyor, hiçbir şeyi beceremiyor. Bunlar politikayı bir yutturmaca, bir gününü gün etme, bir en güzel yalan söyleme, ir satın alma sanatı sayıyorlar. Çağımızda en büyük seviyeli bir politika adamı bile bilir ki politika bu değildir. Bu politika kapkaç politikasıdır. Gününü gün etme politikasıdır.

Demokrasiye, Cumhuriyetin temellerine saldırmakla Adalet Partisi iktidarı kendi kuyusunu kazıyor. Bel başladığı kara güc de Türkiye'de güc değildir. Bursa toplantısı, Şahlanış mitingi, camilerde Cumhuriyetin temellerini yıkmak için kırk bin yerden saldıran kara adamlar bir güc değildir. Denize düşercesine yılanı sarılmış AP iktidarı geriatçılığa sarılacağına «demokratik düzene sarılsa daha iyi eder. Şeriatçılarının gücü 31 Mart'ta duruyor. 31 Mart sıraları şimdi de değildir. 31 Mart'ın üstünden Mustafa Kemal geçti. 31 Mart'ın karşısında koca bir Mustafa Kemal gençliği duruyor.

Adalet Partisi'nin en büyük hatası, en korkunç işi Anayasa dışına çıkararak Türkiye'de bir solun varlığını tanımaması. Sol muhalefete dayanamaması. Adalet Partisi sol düşmanlığından dolayı Anadolu'da bir baskı fırtınası gibi esiyor. Solu sindirmek için korkunç bir zorbalık hareketine girişmiş. 141-142'ci maddeleri gene çalıştırmağa başladı. Baskı, zulüm, sindirme, zorbalık iki yönden korkunç, gayriinsani bir şekilde velliyor. Adalet Partisi iktidarı Anadolu'daki İşçi Partililere hakkı hayat tanımıyor. Ceyhanda Türkiye İşçi Partisi İlçe Başkanı Hacı'nın başına gelenleri iki yıldan bu yana izliyorum. Ce-

hanem hayatı yaşıyorlar adama. Tehdit mi, öldürülmek mi, küfür mü beğen beğenebildiğini. Öğretmenlere zulüm, partililere zulüm, yazarlara zulüm, zorbalık. Hapisane, dayak, saldırı, yalan, iftira... Yıldırımak, yok etmek. Anadolu solası, Anadolu aydınları bu zulümlere dayanıyorlar.

Türkiye'de, Adalet Partisi iktidarı sola yaptığı zulmü sürdüremeyecektir. Çünkü sol Türkiye'de büyük güçtür. Söyle ki, sola baş koymuş büyük bir işçi kütlesi vardır. Köylüler de yavaş yavaş uyanıp bir güc oluyorlar. Sola baş koymuş büyük bir gençlik kütlesi vardır. Sola baş koymuş büyük bir aydın kütlesi vardır. Türk sanatını, Türk düşünce hayatını temsil eden yalnız ve yalnız soldur. Sağda düşüncenin kırmızı yok, sanatın kırmızı yok. Sola baş koymuş etkili bir basın var. Türkiye'de sol partisiyle, aydını, düşünce adamları, gençliği, işçisi, köylüsü, öğretmenleriyle örgütlü büyük bir güçtür. Bir de sırtını sağlam bir davaya dayamıştır. Vatanın kurtuluşunu, sömürgecilğe karşı savaşı, bağımsızlığımızı kazanmayı dünya ve halkımız Türk solundan bekliyor ve istiyor. Türkiye varolacaksa, millet olarak haysiyetine kavuşacaksa, sömürge olma utancını üstünden atacaksa, zincirlerini kıracaksa, millî kültürüne yeniden kavuşacaksa, tarihine layık olacaksa sol sayesinde olacaktır. Bunun başka bir mümkün çaresi yoktur. Bunu da Türkiye'de her düşünen kafa böyle biliyor. İşte bu büyük örgütlü yıkmaya çalışmak, bu yirminci yüzyılın bağımsızlık, insan olma düşüncesinin insanlarına zulmetmek Don Kişot'luktan da beter bir Don Kişot'luktur.

Bakın gene tekrarlıyorum: Yerden göğe köp çıkmışlar, en altındakini çekmişler... Seyreyleyin gümbürtüyü...

ın istediği tayinleri yapmasını önlemiştir. Bunun üzerine Erbakan Odalar Birliği'ne kadro dışı ücretli adamlar almağa başlamıştır.

Mason kanadının adamı olan Türkiye Odalar Birliği Başkanı Sırrı Enver Batur bunun üzerine Süleyman Demirel'i ziyaret ederek Erbakan'ın harcannası gerektiği hususunda kendisiyle mutabık kalmış ve müstakbel başbakan adayı böylece yönetim kurulu tarafından istifa zorunda bırakılmıştır.

Demirel darbeyi indirmiş ama Müslüman Kardeşler de bu yaptığını herhalde yanına bırakmayacaklardır. Önümüzdeki günlerde mason Demirel ile ümmetçiler arasında çatışma iyiden iyiye açığa çıkacaktır.

Evet, yukarıda da belirttiğimiz gibi, Demirel'in kaderi Johnson kaderiyle aynı paralıktır. Morisson firmasının eski temsilcisi. Brown and Root firmasının eski temsilcisi kadar zor durumdadır. Ama Demirel'in güç durumunda olması hiç de önemli değildir. Önemli olan, Türkiye'nin üzerinde dolaşan kara bulutlar ve Cumhuriyetin geleceğidir. Gidiş, «Mahkeme-i Kübra» da hesap vermeyi düşünenlerin önce yeryüzünde hesap vermek zorunda kalacaklarını göstermektedir. Ve bu hesaplar muhakkak görülecektir.

NATO'ya hayır kampanyası güçleniyor

- Devrimci kuruluşlar NATO aleyhinde bildiriler yayınlarken İstanbul'da düzenlenen açık oturumda da NATO'nun Türkiye için yararlı olmadığı ve Türkiye'nin mutlaka NATO'dan çıkması gerektiği belirtildi.

Amerikan emperyalizminin çıkarlarına hizmet etmek üzere kurulan NATO'nun 20. yıldönümü dolayısıyla geçen hafta Türkiye çapında yeni bir «NATO'YA HAYIR» kampanyası açılmıştır. Çeşitli Üniversitelere mensup 308 bilim adamı Türkiye'den NATO'da kalıp kalmaması meselesinin en geniş şekilde tartışılması isteyen bir bildiriyi yayınlamış, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, Orman Fakültesi, Dişçilik Fakültesi talebe cemiyetleri ile İstanbul Teknik Üniversitesi, Teknik Okullar ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi öğrenci birlikleri, Fikir Kulüpleri Federasyonu, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübü «NATO'YA HAYIR» kampanyası açmağa karar verdiklerini bir duyuru ile ilân etmişlerdir. Toplumcu Atatürkçülük Cemiyeti de İstanbul'da NATO'nun Türkiye'den kovulması için yüzlerce imza toplamıştır.

Öte yandan, İktisat Fakültesi Talebe Cemiyeti 3 Nisan günü TÖS salonlarında NATO konusunda bir açık oturum düzenlemiştir. Doğan Özgüden'in yönettiği açık oturuma Tabii Senatör Haydar Tunçkanat Doçent İdris Küçükömer, Doçent Türkkaya Ataöv ve dış politika yazarı Kayhan Sağlamer katılmıştır.

İlk konuşmayı yapan Ataöv, NATO'nun barışçı gayelerle ve Sovyet tehdidini önlemek üzere kurulduğu iddialarını reddederek Amerikan Emperyalizminin gelişme seyrini anlatmış, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Amerikan emperyalizminin rakipsiz tek devlet haline gelmek istediğini belirterek «İkinci Dünya Savaşı'nın büyük yükünü Sovyetler Birliği çekmiştir. Sovyetler'in Avrupa'ya girmesini Batılılar istemişti. Esasen savaşta en büyük zararı görmüş olan Sovyetler Birliği Batı Avrupa'da savaşı sürdürecektir durumunda değildi. Aslında kendi sınırları dışına taşan, başka topraklara girmek isteyen, saldırgan bir dış politika güden tek devlet Birleşik Amerika oldu. Türkiye'de de 1923 İktisat Kongresi'nden sonra desteklenen ve ekonomiyi hâkim olan ağa ve komprador sınıfları Amerika ile işbirliği yapmakta kendileri için çıkar gördüler ve NATO'ya yanaştılar» demiştir.

Küçükömer ise meseleyi ekonomik temel kanunları açısından eleştirerek özetle sunları söylemiştir: «Ürettiği halde satamamak kapitalist ekonominin hastalığıdır. Amerikan kapitalizmi, bu hastalığını devlet harcamalarını artırarak tedavi ettirmek istemiştir. Devlet harcamalarının en kestirme yolu da askeri sistemi genişletmek olmuştur. Bize gelince, İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'de bir takım servetler birikmiştir. Bu servetler bir kanal aranmış ve bu kanal, batı ile ve özellikle Amerika ile işbirliği olmuştur. Önce Marshall Planı ile bu işbirliği gerçekleştirilmiş, daha sonra NATO'ya girilmiştir. Sol tasfiye edilmiştir. Ancak NATO içinde Türkiye gerek askeri, gerek ekonomik bakımdan bağımsızlığını yitirmiştir. Bizim hiçbir karar yetkimiz yoktur. NATO dünya barışı için en büyük tehliktir. Çünkü ekonomiyi ayakta tutabilmek için askeri harcamaları artırmak zorunda olan Amerikan emperyalizmi, doğu bloku ve az gelişmiş ülkelerin zamanla güçlenerek kendisine «düş-

demesi halinde harcamalarını daha da artırmak zorunda kalmış, bu yüzden altın krizi, dolar krizi meydana gelmiştir. Bu durumda Amerika'nın masrafları kısması ve geriye tirmanması lazımdır. Kapitalist ekonomi bunu istemeyeceği için zaman kazanmak yoluna gidecek, bu durum atom patlamasına kadar varan tehlike- li sonuçlar doğurabilecektir. NATO'yu düzeltelim. deniyor. NATO'yu düzeltmek demek, Amerika'yı düzeltmek demektir. Türkiye gibi ülkelerin NATO'yu düzeltmeleri bugün mümkün değildir. Çözüm yolu NATO dışında kalmaktır. Türkiye'de mevcut düzen değişmedikçe NATO'nun dışında kalmamız mümkün değildir.»

Tunçkanat, NATO'nun kuruluş nedenlerini diğer konuşmacılardan başka türlü gördüğünü belirterek 2. Dünya Savaşı'ndan sonra Amerika ile Sovyetler Birliği'nin karşı karşıya geldiğini, Avrupa'daki sefaletin komünizm gelişmesine ve Sovyetler'in yayılmasına uygun bir ortam yarattığını, A-

merika ve müttefiklerinin bu tehlikeyi önlemek için NATO'yu kurduklarını söylemiştir. Tunçkanat daha sonra NATO'nun amaçlarıyla bugüne kadar ki uygulamayı mukayese ederek, Avrupa ülkelerinin ekonomik bakımdan büyük faydalar gördüğünü, ancak bunun Türkiye lehine olmadığını, ekonomik bakımdan kapitülasyondan farksız hükümlere tabi olduğumuzu, Amerikalılara verilen üs ve tesislerle hükümler haklarımızın ihlal edildiğini, silâh kuvvetlerimizi istediğimiz gibi kullanmak imkanından yoksun bırakıldığımızı açıklamıştır.

Sağlamer ise, büyük devletlerin dünyanın hemen her kesiminde çıkar çatışması halinde bulunduğunu, NATO'nun da bu yüzden kurulduğunu belirtmiş, ancak Amerikan yardımını sağlamak için NATO'da yer almanın şart olmadığını belirterek «NATO'ya tecrübesiz ve aceleci olarak girdik. Türkiye NATO'ya girdikten sonra Amerikan sınırları Karşıtan başladı ve Türkiye bir sınır karakolu haline getirildi.

Amerikalılara büyük imtiyazlar tanındı. Amerikan üs ve tesislerine artık Türkiye Cumhuriyeti yetkililerinin de girebileceği söyleniyor. Evet, bazı kesimlere girilebilmektedir, ancak bu üslerde Türkiye Cumhurbaşkanı'nın giremeyeceği yerler hâlâ mevcuttur» demiş ve NATO'da kaldığı sürece Türkiye'nin bir nükleer savaşta topyekûn mahvolmak tehlikesiyle karşı karşıya bulunduğunu söylemiştir. Sağlamer, ayrıca bugünkü düzende NATO'dan ayrılmamızın zor olduğunu, çünkü yardımı kesebileceğini, hattâ yeni bir maraşa çıkarabileceğini belirtmiş dinleyicilerin bir sorusu üzerine de Türkiye'nin ancak bir sosyalist düzenle tam bağımsızlığına kavuşabileceğini söylemiş ve konuşmasını «Yaşam sosyalizm» diyerek bitirmiştir.

Ataöv'ün asıl emperyalistin Amerika olduğunu ve Türkiye'nin mutlak surette NATO'dan çıkması gerektiğini, bunun da sosyalist düzenle mümkün olabileceğini belirten konuşmasından sonra Küçükömer Sovyetler Birliği'nin barış içinde bir arada yaşama ilkesini benimsediğini, «emperyalizm» in ancak kapitalizme has olduğunu söylemiş, Amerikan yardımlarının hiçbir şekilde yararlı olmayacağını açıklamış ve Türkiye'nin mutlaka NATO'dan çıkması gerektiğini belirterek «Türkiye ancak halk idaresi kurulduğu zaman NATO'dan çıkar» demiştir.

Tunçkanat ise son konuşmasında «Yeryüzünde milletler oldukça savaşlar da olacaktır. Milletler de savaş için her türlü hazırlıklarını yapmak zorundadırlar. Harpler medeniyetin kamçısı olmuştur. Amerika'nun askeri planları ne ise, Rusya'nın da aynı şekilde planları vardır. Gerçekleri görmezsek Amerika'nın kucağından kalkar, Rusya'nın kucağına oturabiliriz. Bugüne kadar NATO'dan istifade sağlayamadık. Bundan sonra sağlayabilmek için bir çok yeni tekliflerle ortaya çıkmamız lazımdır. Bu teklifler kabul edilirse NATO'da kalabiliriz, kabul edilmezse çıkarız» demiştir.

NATO'nun 20. yıldönümü dolayısıyla üniversiteli gençler belibaşlı caddeler ve meydanlar da dahil olmak üzere İstanbul'un kırk yerine NATO'YA HAYIR yazmışlardır.



John - John - John-SON!...

Kazıklı Voyvoda'ların sonu hep böyle olmuştur. Yıllar yılı mazlumlara kazıklayıp alınıp aldıktan sonra, kendileri de tirmanır aynı kazığa ve bütün haşmetiyle oturup üstüne, ve bir Pazar gecesini, ve Johnson'un yaptığı gibi Çarpışmalarda tirmanmanın tersine doğru harekete başlarlar. Johnson'un son demeciyle hizaladığı orostopolluk ne olursa olsun, giriştiği manevra böyle kıssal bir manevradır. Şimdiye dek milyonlarca insanın canı pahasına milyonlarca dolarlık vurgunları müşirleyen Emperyalizmin o kanlı gıraflığı Amerikan Kapitalizminin barsaklarını deşmek üzeredir. Dolar boşalmakta ve Amerikan İmparatorluğunun mîyadi dolmaktadır. Para babaları insanlığın özgürlük ateşiyle oynamanın ne pahalı, ne netameli bir oyun olduğunu, ve yangın yerine çevirdikleri güzelim ülkelerden yağmaladıkları tatlı kârların yanlarına kâr kalmıyacağını acı acı anlatmaktadır. Onun içindir ki bu para babalarının maşası, Savunma Bakanı, McNamara, Vietnam harbini büsbütün genişletme taraflısı Pentagon'a karşı sınırlı herp testile direnmış ve iki ay önce, son baskı çaresine baş vurarak, Bakanlıktan çekilmiştir. Johnson'un son demecinde sözünü ettiği ikilik ve bütünlük, zararın beresinden dönüle kârdır diyen büyük Korporasyonlar, yani sivil kodamanlar, gözü kararmış askerler arasındaki

çekişmedir. Oldum-olası büyük Korporasyonların emellerine hizmet ederken, bir karpser büyümesi sürecine kapılıp başına-buyruk harekete yeltenen Pentagonla Wall Street arasında sıkışıp kaldığı içindir ki Johnson şimdi böyle feryad etmekte, bir yandan Vietnam'da hava ve deniz saldırılarını durdururken, bir yandan da ordu mevcudunu artırmaktadır. Johnson'un barış şakımlarıyla gizlemeye çalıştığı politika, harbe son vermek değil, harbi Amerikan Kapitalizminin çıkarlarına en uygun sınırlı dışına kaçırmanın sürdürmektir. Ama başta Vietnam halkı olmak üzere, dünya halkları bu denli ip cambazlıklarına meydan boş bırakmayacak kadar uyanmış, akıllanmıştır. Ço navar kendi kazdığı kuyuya düşmeye görsün sade düşmanları değil, Emperyalist emperyalı ve hatıra Kao Ki gibi usakları, kafasına taş yağdırmaktan geri durmayacaktır. Ve durmuyorlar da.

Mümtaz Faik Fenik de, 2 Nisan günü Son Havadis'de çıkan yazısını şöyle bitiriyor: Zaten Amerika gelmesini bildiği gibi memleketin menfaatleri için ettirdiği zaman gitmesini bilen insanların yurdu olduğu için yükselmıştır, diyor. Yani Fenik, dolambaçlı yoldan, demek istiyor ki, Amerika gelmesini bildiği gibi gitmesini bilmek elinden gelececeği için batacaaktır. Biri de bunu istiyoruz zaten...

Can YÜCEL

308 bilim adamının NATO bildirisi

Ferruh Doğan



YÜZYILIMIZIN İHTİLALI

4

Nisan 1949'da imzalanan NATO andlaşmasının on-üçüncü maddesine göre, taraf devletler, andlaşmanın yirmi yıl yürürlükte kalması sonunda bir yıl öncesinden feshi ihbar etmek suretiyle NATO'dan çekilebileceklerdir. Batı devletleri NATO ile ilişkilerini bir süredir gözden geçirmektedirler. Fransa, daha önce silahlı kuvvetlerini NATO'dan çekmiş, nükleer başlıklı füzelemler ülkesine sokulmasına izin vermemiş, Amerikan ve NATO kuvvetleri ile Paris'teki NATO merkezini kendi toprakları dışına çıkarmıştır. Bu suretle, Fransa NATO'dan fiilen ayrılmış durumdadır. NATO'ya bağlı diğer ülkelerde de NATO'yu eleştiren akım her geçen gün olgunlaşmaktadır.

Yirmi yıllık tecrübelerden sonra, NATO'nun ulusal savunma ve güvenliğimize uygun bir andlaşma olmadığı gerçeği ortaya çıkmıştır. Olaylar Türkiye'nin kendi ulusal güvenliğini kendi güvenliği için NATO'dan izin almaksızın kullanamayacağını göstermiştir. NATO'nun ileri bir karakolu olarak telâkki edilen Türkiye, kendine sorulmadan nükleer bir savaşın felâketi içine itilmek tehlikesi ile karşı karşıyadır. Yabancı üslerden kalkan uçaklar Türkiye'yi nükleer bir savaşın eşiğine götürecektir.

Türk aydınları olarak, yurdumuzun atom ve hidrojen silâhları ile radyoaktif serpintilerin muhtemel bir hedefi olması tehlikesi karşısında bütün parlamenterlerimizi ve halkımızı Türkiye'nin NATO ile ilişkisini yeniden düşünme ve basınına bu konuyla daha fazla ilgilenme çağırıyoruz. Kanımızca basınında yayınlanan birkaç yazı-konunun hayati önemi gözönünde tutulduğunda yeterli sayılamaz. NATO ile ilişkilerimizi bütün yönleri ve ayrıntılarıyla halkımıza anlatmak zorundayız. Savaş felâketinin büyüğü halkın kendi omuzlarına göker Bütün NATO ülkelerinin bu ittifakı kendi ulusal çıkarları açısından yeniden inceledikleri bu günlerde, Türk halkı da kendi geleceği hakkında karar vermek durumundadır. Bu hususun tam bir serbestlik ve açık yüreklilikle tartışılması gerektiğini belirtiriz.

Ankara, İstanbul, Orta Doğu Teknik, İzmir ve Erzurum Üniversitelerinin çeşitli fakülte ve bölümlerinden 35 profesör, 42 Doçent Dr., 19 Yardımcı profesör, 75 Asistan Dr., 15 Öğretim görevlisi ve 122 Asistan olmak üzere toplam 308 üniversite öğretim üyesi ve yardımcıları yukarıdaki NATO bildirisini imzalayarak basına ve kamuoyuna sunmayı görev bilmişlerdir. İmzalayanları ve üniversiteleri temsilen bir heyetin de ayrıca basın toplantısı yaparak görüşlerini daha ayrıntılı olarak açıklamasının gereğine inanmaktadırlar.

İMZALAR

ANKARA ÜNİVERSİTESİ SİYASAL BİLGİLER FAKÜLTESİ'NDEN: Nermi Abadan, Mehmet Gönülöbol, Cemal Mihçioğlu, Bahri Savcı, İbrahim Yasa, Fehmi Yavuz, Üren Arsen, Türkay Ataöv, Cevat Geray, Yılmaz Günel, Ruşen Keleş, Uğur Korum, Gündüz Ökçün, Mümtaz Soysal, Haluk Ülman, Yüksel Ersoy, Alpaslan Işık, Bilsay Kuruc, Oğuz Onaran, Özer Ozankaya, Erden Öney, Mehmet Selik, Güneri Akalın, Yılmaz Akyüz, Cem Eroğlu, Hasan Ersel, Pars Esin, Kurhan Fişek, Erdoğan Gökbilmez, Ünsal Oskay, Müslim Özbalkan, Necdet Serin, Turgut Tan, Nuri Uman, Ahmet Yücekök, Duygu Sezer

ANKARA ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ'NDEN: Uğur Alacakaptan, Tuğrul Ansay, Akın Düren, Ülkü Gürkan, Eralp Özgen, Mükbil Özyörük, Seyfullah Edis, Tuncer Karamustafaoğlu, Selahattin Keyman, Sedat Kılıççı, Doğu Perinçek, Tuğrul Arat, Cahit Can, Halil Cin, Ahmet Gökdere, Nurdut İnan, Ahmet Kumrulu, Nihat Töre, Yıldırım Üler, Adil Özko, İrfan Yazman, Aydın Zevkilçer.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ'NDEN: Aytekin Alaay, Edip Çelik, Lütfi Duran, Ayhan Önder, Ragıp Sarıca, İsmet Sungurbey, Öztekin Tosun, H. Veldet Velidedeoğlu, Sami Akıncı, Aydın Aybay, Ümit Doğanay, Çetin Özek, Saim Üstündağ, Yavuz Alangoya, Ülkü Azrak, Pertev Bilgen, Erdoğan Teziç, Ersan İçel, Esin Örcü, Bülent Tenör.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ İKTİSAT FAKÜLTESİ'NDEN: Kenan Bulutoğlu, Sencer Divitçioğlu, Sevim Görgün, Gülten Kazgan, İdris Küçükömer, C. Orhan Tülen

gil, Işıl Ersin, Merih Teziç, A. Savaş Akat, N. Devrim.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ'NDEN: N. Şazi Kösemihal, Berna Moran, Mina Urgan, T. Moran, Murat Belge, Fatma Gürsoy, Oya Sencer

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ CERRAHPAŞA VE ÇAPA TIP FAKÜLTESİ'NDEN: Edip Aktin, Adnan Buduraoğlu, Ömer Özek, Reha Uzer, Salman Belgerden, Ünal Bengisu, İsmail Cebesoy, Ahmet Muratlı, Metin Özek, Metin Özgür, Orhan Arıoğlu, Aydın Bayraktar, Avni Bakkal, Eliyezer Bivas, Aytolon Bozbora, Haldun Çerçel, Muzaffer Endoğu, Gercay Gürsoy, Tahir Hayıroğlu, Üstün Korugan, Agop Katogyan, Erol Kökoğlu, Oğuz Lav, Fevzi Macit, Güler Mocan, İsmet Narter, Özden Oral, Teoman Önal, Beyhan Özden, Vural Solok, Ali Sönmezler, Nurettin Sözen, Yücel Tangün, Oya Tangör, Serol Teber, Selahattin Temusun, Atman Tangör, Yüksel Uçar, Önder Ağaba, İmer Adalı, Candan Özalp, Yılmaz Akalın.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ FEN FAKÜLTESİ KİMYA BÖLÜMÜ'NDEN: Sacide Baykut, Fikret Baykut, Baha Erdem, Hıraman Erkut, Reşat Ün, Gözdem Ertem, Oya İmregün, Adnan Aydın, Nuriye Bilbay, Seval Erkmen, İlker Kayadeniz, Tunay Özdersu, Ayla Tonay

EGE ÜNİVERSİTESİ FEN FAKÜLTESİ'NDEN: Muhtar Başoğlu, Emin Dikman, Abdullah Kızırmak, Muzaffer Kula, Burhan Pekin, İsmet Ertaş, Ablaettin Gürpınar, Fikret Bilgin, Sezai Hazer, Nimet Ökten, Adil Pamukçuoğlu, Sükrüye Zaloğlu, Seza Yazgan, Gülhan Aslım, Nazmiye Aytac, Şener Baltepe, İbrahim Baran, Osman Bayer, Sükrü Bozkurt, Fevzi Çiğeroğlu, Halis Çakıcı, Sönmez Erdinc, Nursen Eren, İpek Eresen, Zeki Ergen, Aslan Eroğlu, Çetin Güler, Hasan Gümüş, Erol Gündüz, Güzin Kalaycıoğlu, Arif Kaya, Kemal Koç, Fatma Matay, Savaş Mater, Selih Ofias, Birsan Özkaya, Hasan Peşmen, Yüksel Saygun, Feriha Sekerci, Birol Temelkuran, Aysel Temizer, Hüseyin Tural, Fadime Uğur, Özgül Utku, Hüseyin Uysal, Sumru Ünsal, Mahmut Yazgan, Hüseyin Yıldırım.

EGE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ'NDEN: Oğuz Aksu, Mustafa Karaca, Muharrem Eren, Özcan Erhan, Oryal Gökdemir, Övünç Günhan, Taylan Kabalak, Erol Kirhan, Aydıntan Kuman, Erol Mavi, N. Mülazımoğlu, Muammer Nalçacı, Kamil Şanlı, İlhan Tunçer, Aydın Usman Aydoğan Yazıcı.

ERZURUM ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ'NDEN: İsmail Beşikçi, Engin Uluğ, Orhan, Yavuz.

ORTA DOĞU T. Ü. İDARİ İLİMLER FAKÜLTESİ'NDEN: Arif Payaslıoğlu, Yaşar Gürbüz, Tahir Aktan, Necat Erder, Atilla Sönmez, Recep Veyselçioğlu, Cengiz Yücel, Şadi Cindoruk, Selim İkkin, Dr. Oya Köymen, Dr. Yalçın Küçük, Ömer Yağız, Candan Baysan, Cem Çakmak, Korol Görmek, Ali Kazancıgil, Erhan Köksal, Hasan Olgun, Gülriz Sarmat.

O. D. T. Ü. MÜHENDİSLİK VE FEN - EDEBİYAT FAKÜLTESİ'NDEN: Mübeccel Kirey, Sevim Tan, Cengiz Yalçın, Özcan Öktü, Halit Çakır, İhsan Gök, Orhan Kural, Suha Selamoğlu, Sadrettin Sinman, Ayhan Türeli, Hakkı Oranç, Turgut Balkaş, Sevim Mete, Er tuğrul Onat, Güneri Akova, Şahinde Demirel, Ulviye Özer, N. Kemal Tunali, Baylan Türkmen, Rüçhan Bozer, Hikmet Okuyucu, Tuncay İncesu, Hüseyin Akçay, Erdoğan Apaydın, Ahmet Ecevit, Yeter Göksu, Mehmet Koca, Gülay Öke, Gülsen Önençüt, Faruk Özsan, Siya Sünengen, Oyal Altıntan, Cengiz Acarsoy, Yıldız Arıkan, Cemal Arıkan, Tuncay Birand, Yavuz Çakmak, Yurdakul Ceyhan, Arslan Erimez, Feridun Gözer, Cahit Gürkök, Ahmet Fer, Nevzat Özyay, Erbil Payzın, Muammer Soysal, Turgay Ural, Eti Uygur, Şafak Uzsoy, Çetin Yalandoğ, Öner Yurtseven, Celal Tanju, Ay Akgün Bilgen Günay, İbrahim Gündüler, Sıdıka Kocakuşak, Ülkü Soysal, Turan Söylemez, Zuhul Senses, Cem Türkmen, Duygu Toperi.

O. D. T. Ü. MİMARLIK FAKÜLTESİ'NDEN: Tuğrul Akçura, Fatma Mansur, Yılmaz İnkaya.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ'NDEN: Alpay Oruç, Sabit Kayan

ANKARA ÜNİVERSİTESİ ZİRAAT FAKÜLTESİ'NDEN: Yüksel Öztan, Gürel Akdoğan, Abdullah Gürçan, Neriman Gürtanen, Suat Aksoy, Zevai Toros, Selâmi Sözer, Neşet Kılıncı.

CHE'nin öğrencilik yılları ve ihtilâle katılığı

Che'den seçmeler

● Bazı çevreler bizlerin, ihtilâli diğer Latin Amerika ülkelerine ihraç etmeye uğraştığımızı ileri sürmektedir. Birleşmiş Milletler'in Genel Kurul oturumunda be-
brimmiş olduğum gibi, bir ke-
re daha burada kesin olarak
tekrarlamak isterim:

Ihtilâller ihraç edilemez!
Ihtilâller, Latin Amerika ül-
kelerindeki yöneticilerin ken-
di halklarına karşı uygula-
dikları kahrredici şartlardan
doğmaktadır. İşte bu şart-
lar, kişileri isyana götüre-
cek ve yeni Küba'ların orta-
ya çıkmasını sağlayacaktır.

Ihtilâli yaratanlar bizler
değiliz. Aslında onları yara-
tan, emperyalist düzenin ta
kendisi ve onun içteki ortak-
larıdır.

(13 Aralık 1964 - CBC
Televizyonu, Halkla Yüz
yüze programından).

● Latin Amerika halkla-
rının barış içerisinde yada
barışçı bir yolla Sosyalist
bir düzene geçebilmeleri
hemen hemen imkânsızdır.
Bizler bu gerçeği bildiğimiz
için, özellikle Amerika'da
halkları özgürlüğe kavuştu-
racak yolum - ki bu aynı za-
manda Sosyalizmin yolu-
dur -, silâhla açılacağını
söylüyoruz. Bunun doğrulu-
ğunu yakında sizler de gö-
receksiniz...

(13 Aralık 1964 - CBC
Televizyonu, Halkla Yüz
yüze programından).

● Küba örneği int'amızda
meyvelerin verecektir. Hal-
hazırda Guatemala, Kolombi-
ya ve Venezuela'da bir dere-
ceye kadar ihtilâlin meyve-
lerinin alınmasına başlan-
mıştır. Halk toplulukları
artık tek başlarına bırakıl-
madıklarından, emperyalist-
ler bundan böyle küçümse-
nen bir kuvvet ve zayıf bir düş-
manla uğraşmak durumun-
da olamayacaklardır.

(11 Aralık 1964 - Birleş-
miş Milletler Genel Ku-
rul Oturumunda yaptığı
konuşmadan).

Guevara ailesi 1944 yılının so-
nunda Buenos Aires'e taşı-
nmıştı. Mali durumları adanmakla sar-
sılmış, Che'nin annesi Celia de la Ser-
na çiftliğini yok bahasına satmak zo-
runda kalmıştı. Che kendi harçlığını
ve okul masraflarını karşılayabilmek
için bir çok işe girdi çıktı.
Çocukluk arkadaşı Jose Aguilar,
Che'nin o günlerine ait şu anektodu
nakletmektedir:

Che kendi kendine bir felsefe söz-
lüğü hazırlamayı kafasına koyar. An-
cak zamanı olmadığı için çalıştığı iş-
yerinde zamanının büyük kısmını bu
sözlüğü hazırlamaya ayırır. Fakat bir
gün patron işyerine ani bir baskın
yapar. O sırada herkes dalga geçmek-
te, sadece Che harıl harıl çalışmak-
tadır. Bu duruma gören patron her-
kesi cezalandırırken Che'yi de ciddi
şekilde çalıştığı için kuşlamaktan ven-
dini alamaz. Oysa Che'nin o sırada
yaptığı iş, patronun işi değil, felsefe
sözlüğünün hazırlığıdır...

Che'nin okulda en çok başarı gös-
terdiği ders matematiktir. Bütün arka-
daşları, onun da bir gün babası gibi
mühendis olacağını sanıyorlardı. Li-
seyi bitirdikten sonra Che'nin mühen-
dislik öğrenimi yerine tıp öğrenimini
tercih etmesi bir çok kimseyi hay-
rette bırakmıştı.

Okul sırasındaki çalışkan bir öğ-
rencisi olarak biliniyordu. Hafızası
ve zekâsı çok kuvvetli idi. Tıp Fakül-
tesi'nde iken bir yıldan daha kısa bir
zamanda 11 ya da 12 dersin sınavla-
rını vererek diploma almıştı.

Che'nin öğrenim yıllarındaki en
yakın arkadaşlarından birisi de ken-
disinden üç yaş büyük olan ve halen
Küba'da bulunan Arjantin'li Kimya-
ger Dr. Alberto Granados'tur.

Granados, Che ile ilgili olarak
Granma Dergisi'ne anlattığı anıların-
da şöyle demektedir:

«Che ile ilk defa 1941 yılında kar-
şılaştım. Ben üniversitede iken, o he-
nüz lisedeydi ve küçük kardeşim Fo-
mas'ın okul arkadaşı idi.

O sıralarda üniversite öğrencileri
bir boykota gitmişler ve ben de bu
harekete katılmıştım. Bu yüzden po-
lis tarafından yakalanarak tutuklan-
mıştım. Bu bir tutuklanmadan çok
bir adam kaçırma idi. Ne sorgu ne
suat... Doğrudan doğruya hapse atıl-
mıştık. Ben hapiste iken kardeşim
Tomas bana yiyecek getiriyordu, çün-
kü içeride bize hiçbir şey vermiyor-
lardı. Bu ziyaretlerde Tomas'a Che
de eşlik ediyordu.

Bir gün Tomas ile Ernesto'ya, bi-
zim hapisten kurtulmamız için ilse
öğrencilerinin bir sokak gösterisi yap-
malarını teklif ettim. Böylece sorgu-
suz sualsiz içeride yatışımızın ka-
muoyuna duyurulabileceğini düşün-
üyordum.

Bu teklifime karşı Guevara'nın
verdiği cevap beni hayretler içinde
bıraktı. «Benden paso, Alberto,» de-
di... «Böyle eli boş sokağa dökülürsek
polis hepimizi teker teker toplar. Bir
şey de yapamayız. Ben ancak silâh
mücadelede varım!»

Che, ihtilâli karakterini daha o
zamanlardan ortaya koymıştı...

Ernesto seyahati çok severdi. Pa-
kültedeki ilk yıllarında Arjantin'in
kuzey ve batı bölgelerini baştan başa
dolaşmış, buralardaki orman köyle-
rinde cüzam ve tropikal hastalıklar
üzerinde çalışmalar yapmıştı. Bir ke-
resinde de ülkenin bir ucundan diğer
ucuna bisikletle gidip gelmişti. Cal-
choquez ve Andes vadileri boyunca
yürüyüşler yapmış. Tucuman, Men-
doza, Salta, Jujuy ve La Rioja'ya do-
laşmıştı.

Fakültenin son sınıfında iken Che,
arkadaşı Alberto Granados ile birlik-
te bütün Latin Amerika'ya içine alan
bir motosiklet turuna çıktı. Geziye 29
Aralık 1951'de başladılar. İlk durak
Şili'nin Santiago şehri oldu. Daha son-
ra dağlık bölgeleri veya olarak aştı.



Che Guevara ve dostu Dr. Granados, 1952'de birlikte çıktıkları Latin Amerika
turunda salla Amazon Nehri'ni geçiyorlar.

lar. Bu kendilerine, Latin Amerika'nın
egemen sınıflar tarafından insafsızca
ezilen ve sömürülen köylülerini daha
yakından tanımak imkânını verdi. Bir
ara paraları azalınca, bulabildikleri
çeşitli işlerde çalışmak zorunda kal-
dılar. Hamalık, dok işçiliği, gemi
tayfahı, doktorluk ve hattâ bulaşık-
çılık bile yaptılar.

O günlere ait bir anısını da Dr.
Granados şöyle anlatmaktadır:
«Şili'de meteliksiz dolaşırken
Chuquibambilla'ya da uğramıştık. Bura-
da «Braden Company» madenleri var-
dı. Üç beş kuruş kazanabilmek için
Che burada nizamıye kaptısında nö-
betçilik yaptı. Herhalde o gün bu A-
merikan şirketinin yöneticileri, kapı-
da askeri postallarla nöbet bekleyen
gencin, bir gün Amerikan emperyaliz-
minin başına belâ kesilecek Binbaşı
Ernesto Che Guevara olacağını ha-
yallerinden dahi geçirmemişlerdir...»

Peru'da cüzamliların yaşamakta
olduğu bir köyde tıbbî incelemelere
giriştiler. Guevara bu arada Macchu
Pichu'ya da ziyaret etmişti. Cüzamli
hastalar tarafından inşa edilen barajı
görebilmek için Peru'nun tropikal or-
manlarında günlerce dolaştı.

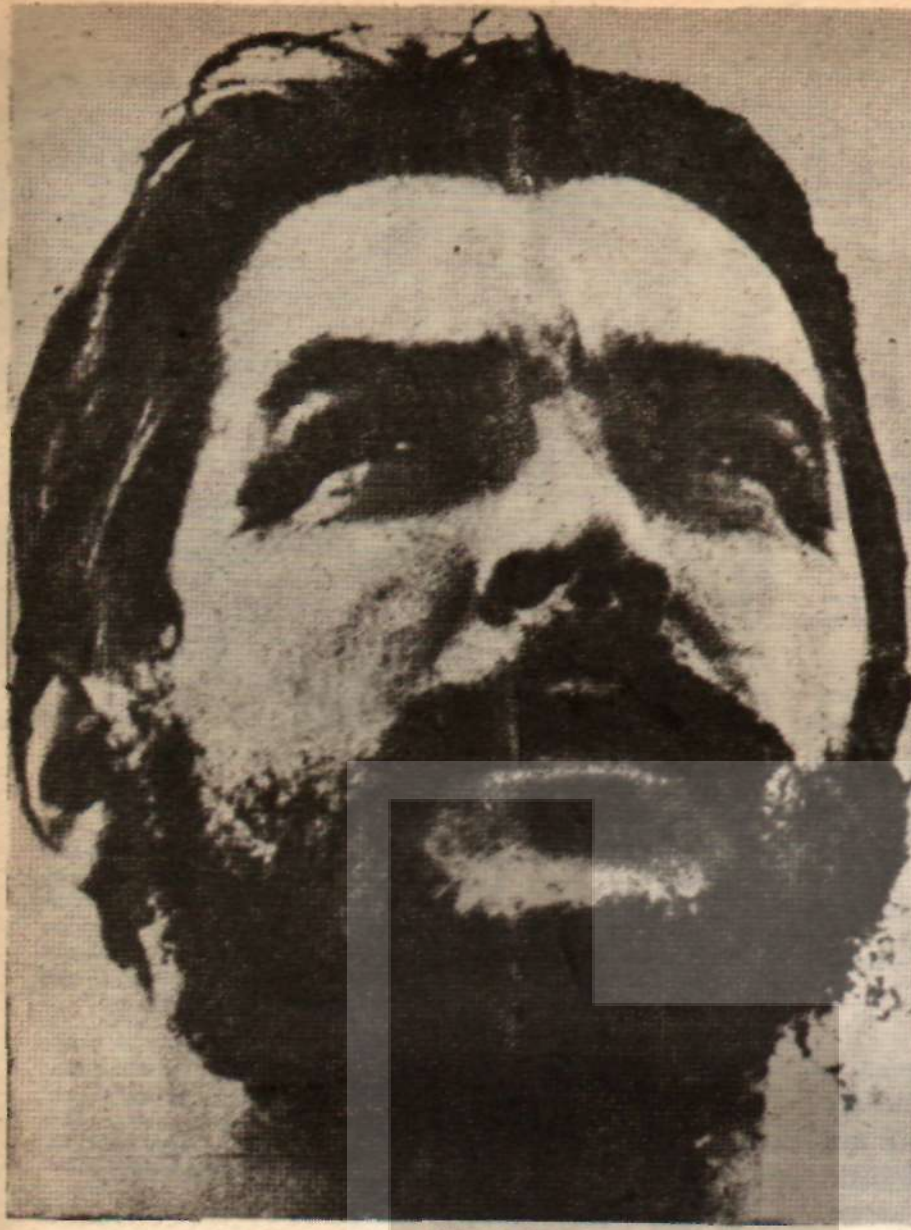
Yol uzadıkça paraları da azal-

yordu. Bir ara Inquitos şehrinde uçak
bilet alabilecek kadar para biriktire-
bilmek için futbol antrenörlüğü de
yaptılar.

Bogota'da yeteri kadar gezme
imkânını bulamadılar, zira varışları-
ndan kısa bir süre sonra idari mak-
amlar kendilerini sınır dışı ettiler.

Che ve Granados için Boliviya'da
ki bazı öğrencilerin aralarında topla-
dikları para, bu iki arkadaşına Ven-
ezuela'ya gitmek imkânını verdi. A-
berto orada kaldı. Che ise içine pa-
rış atlarının doldurulduğu bir yük
çatı ile Miami'ye geçti. Burada iki gün
kalmayı tasarlamıştı ama, bir ayda
önce ayrılmadı. Parasını hesapha-
camak zorundaydı. Bu yüzden gün-
lerinin büyük kısmını Halk Kütüphan-
sinde kitap okumakla geçiriyor, bir
günler yemek yerine sadece bir ka-
can sütlü kahve ile yetiniyordu.

Che bu gezisiyle ilgili bir çok me-
kaleler hazırlamıştı. Peru'daki İnkâ
kalıntıları üzerine hazırlamış okulu
inceleme yazısı, 1953 yılının ortaları-
nda bir Panama Dergisi tarafından ya-
yınlandı. Bir çok seçkin kitap eti-
tiricisine göre, Latin Amerika yu-
rünün yaşantısını en canlı olarak so-
latan bir kaç kitaptan birisi de Che



ASRIN GERİLLACISI CHE GUEVARA
— Bir Che ölürse yerine onu birden gelir —

Guevara'nın hayatı ve hatıraları

-2-

Derleyen: MEKİN GÖNENC

ranlarından. Halka karşı oynanan bu kirli ve aşağılık oyunu bir türlü hazmedememişti. İlk fırsatta ihtilâlcilerin safına katıldı. Bütün arzusu cephede, ön safta çarpışmaktı. Fakat bu imkân bir türlü bulamadı. Bir ara Guatemala'lı gençleri örgütlemek üzere harekete geçti. Onlara, «Muflaka savaşmalısınız. Guatemala'yı ancak bu şekilde özgürlüğe kavuşturabilirsiniz» diyordu. Ayrıca gençlere bu savaşın sadece Guatemala'nın değil, bütün bir Latin Amerika'nın savışı olduğunu hatırlatıyordu. Bir keresinde Che'nin örgütlediği gençler düşmanın şiddetli bir saldırısına uğramış ve selâmeti kaçmakta bulmuşlardı. Che o gece bunlardan çoğunun hayatını kurtardı. Kendisi de zaman zaman ufak çatışmalara katılıyor ve ihtilâlciler için bir yerden diğerine cephaneye naklediyordu.

Bu faaliyeti yüzünden çok geçmeden resmi makamlar Che'yi mîmle-yerek elçilik binasından çıkardılar. Guatemala'da kalmak tehlikeli bir durum olunca Che Meksika'ya gitme-

Ernesto Guatemala'da iken bir çok Küba'lı sürgünle karşılaşmıştı. Bunlardan bazıları ile yakın arkadaşlık bağları kurmuş ve Küba hakkında geniş bilgi toplamıştı.

Guatemala'da Che ile tanışan Küba'lı sürgünlerden Dario Lopez, o günlerin anılarını şöyle anlatmaktadır:

«Che'yi Guatemala'da ilk gördüğümde, ayağındaki ayakkabıları adeta erimis, paramparça olmuştu. Gömleği güneşten iyice solmuş vakası da tamamen aşınmış bir haldeydi. Sanırım, sırtından başka gömleği de yoktu. Çalıştığı hastaneye gidiyordum. Nico kendisini bana göstererek, «Bak şu gördüğün Arjantin'li Che'dir» demiydi...

O günlerde Che'nin mali durumu çok kötü idi. Bir takım elbisesi vardı ve daima onu giymek zorunda idi. Sık sık arkadaşlarından ödünç olarak pantolon ya da gömlek isterdi. Çok kereler arkadaşlarının verdiği pantolonlar kendisine göre çok bol olur ve adeta üzerinden dökülürdü. Fakat Che hiç alırmaz, böylece giyerdi onları... Böyle şeyleri hiç mi hiç umursamazdı. Kısacası formalite adamı değildi Che...

Marx ve Lenin tarafından yazılmış bütün kitapları okumuştı. Kütüphanesinde onların bütün kitapları vardı.

Küba İhtilâli'ne önemli katkıları olan Nico Lopez'i de Che Guatemala'da iken tanımıştı ve kısa zamanda candiğer iki arkadaş olmuşlardı. Hatta, Ernesto'ya «CHE» adını Nico'nun takıbnı söylerler...

Nico Lopez bir toplantıda ihtilâle ilgili anılarını anlatırken araya bir ara Che'ye getirir, Guatemala'da tanıştıkları andan itibaren birlikte geçirdikleri acı ve zorlu günleri anlatırken gözleri dolu dolu olur ve sunları nakleder:

«Bueryito'ya saldırdığımız gün, Che, adeta gözünü budaktan sakımmazcasına savaşıyordu. Bir ara Ramiro vanma vaklasarak:

— Che, bu kadar atılgan olma.. Biraz dikkat et kendine. Yoksa bir orospu çocukları vuracaklar seni, demiydi.

Bunun üzerine Che, Ramiro'ya dönmüş:

— Unutma Ramiro, burada bir Che ölürse yerine onu birden gelir. Yeter ki ihtilâli amacına ulaştırabilirim. Asıl gerekli olan budur, diye cevaplamıştı.

İşte o anda Che'nin her şeyiyle ihtilâle bağlı bir kişi olduğunu bir kere daha anlamıştım...

GELECEK HAFTA

CHE GUEVARA'NIN
İHTİLAL ANILARI



Che Guevara,
Meksika'da
Küba'lı
İhtilâlcilerle
birlikte ünlü
Granma seferine
hazırlanırken
günlerde
Unverso
Sanchez ile...
Che bu sırada
sakal bırakmış
dünyaca tanınan
görünüşünü
kazanmıştır.

Bu sıralarda kredi ile öteberi alarak bunları civar köylerde sattığı bile oldu.

Che, Guatemala'da siyasi sürgün olarak bulunmadığı halde, devrimci Arbenz Hükümeti emperyalist Amerika'nın perde arkasında hazırladığı bir sağcı darbe ile devriline Arjantin Büyükelçiliği'ne sığınmak zorunda kalacağını duydu. Che, Arbenz'a bay-

ye karar verdi. Belgelerini tamamladıktan sonra vize almak üzere Meksika Elçiliği'ne başvurdu. Pasaportunu elçiliğe bıraktıktan sonra iki günliğine Atitlan Gölü'ne gitti. Dönüşte vize işlemi tamamlanmış ve aynı gün Che trenle Meksika'ya hareket etmişti. Aynı trenle, sonradan Che'nin en yakın silah arkadaşlarından biri haline gelen «El Patojo» da vardı.

min o günlerde yazmış olduğu bu kitaptır.

Latin Amerika gezisinin sonunda Che Buenos Aires'e döndü. Bundan sonra kendisini tamamen derslerine veren Ernesto, bir yıldan daha kısa bir süre içinde bütün sınavlarını başarı ile vererek 1953 martında tıp doktoru olarak üniversiteyi bitirdi.

Che, üniversiteyi bitirmek üzere iken, Alberto Granados'un aracılığıyla Venezuela'da elizamlıların toplandığı bir köyde çalışmak üzere ayda 800 Peso ücretle bir anlaşma yapmıştı.

Caracas'a gitmek üzere trenle Buenos Aires'ten ayrıldı. Bu yolculuğu sırasında Peru'ya da uğradı. Orada yerliler hakkında yazmış olduğu kitaptan dolayı tutuklanarak cezasine gönderildi. Hapishanede Peru'lu solcularla tanıştı. Hapisten çıktıktan sonra yoluna devam ederken Ekvador'da da bir kaç gün kalmıştı. Burada Ricardo Rojo adında bir avukatla tanışması, Che'nin hayatında dönüm noktası oldu.

Rojo, Ernesto'ya «Venezuela'ya gidip de ne yapacaksın? Evet, orası para yapmak için iyi bir yer. Ama bana kalırsa, sen benimle gel, Guatemala'ya gidelim. Orada gerçek bir sosyal devrim var...» demişti. Che, Rojo'nun anlattıklarından son derece heyecanlandı ve Venezuela'ya gitmekten vazgeçerek 1953 yılının aralık ayında onunla birlikte Guatemala'nın yolunu tuttu.

Guatemala'ya varır varmaz Che'nin ilk işi, orman köylerinde doktor olarak görev alabilmek için resmi makamlara başvurmak oldu. Yürürlükteki mevzuata göre, kendisinin Guatemala'da hekimlik yapabilmesi için bir yıl kadar hastanelerde stajyer olarak çalışması ve sonunda da sınavlardan geçmesi gerekiyordu. Che bir yandan stajına devam ederken boş zamanlarında da çeşitli işlerde çalıştı. Elinde yeteri kadar para olmadığı için geçimini sağlamak zorunda idi.

Johnson'ın değil Amerika'nın çöküşü!

Halûk TANSUG



HO Şİ MINH - Bombardman kayıtsız şartsız durdurulmalıdır.

1 Nisan pazartesi günü Johnson, Kuzey Vietnam bombardımanlarına çok büyük çapta son verdiğini ve önümüzdeki başkanlık seçimlerine de adaylığını kesinlikle koymıyacağını açıklamıştır.

1. kararlar bütün dinavada bir çok tesiri yaratırken, bazı gazeteleri de göz yaşları dökererek yapılan açıklamayı «Johnson'un itibarının yükselmesine yol açacak bir davranış» olarak yorumlamıştır.

Ne var ki, bir gün sonra, 2 Nisan sabı günü Amerikan uçakları Vietnam'daki silâhsız bölgeyi, aşarak 300 küsur kilometre kuzeydeki Tan Hua'ya kadar sokulmuşlar ve sivil halkın yaşadığı şehirleri tekrar bombalamışlardır.

1 Nisan'da Johnson'un açıklamaları üzerine basına demec vererek «Johnson hakkımda yanlışım, son konuşmam ile barış yolunda bir adım attım» diyen liberal görüşlü Senatör Fulbright bile, ertesi gün şaşkına dönmüş. «Kuzey Vietnam'ın bombardımanını devam ettirmeye göre, Johnson bizi aldatmış... Bu şartlar altında Kuzey Vietnam yöneticileri ateş kesmeyi kabul edemezler, savaş da durdurulamaz» demek zorunda kalmıştır.



Barışçı kesilen Johnson'un gerçek niyetleri nelerdir?

Fulbright'in yukarıdaki tepkisine paralel olarak Londra'nın BBC Radyosu, Sovyetler Birliği'nin İzvestia Gazetesi ve diğer Avrupa basın çevreleri tekrar umutsuzluk havasına girerlerken 3 Nisan çarşamba günü batı ve doğu başkentleri bu defa Hanoi'den gelen bir haberle çalkalanmıştır. Kuzey Vietnam yöneticileri, «bombardımanların kayıtsız şartsız durdurulmasını ve diğer savaş harekâtına son verilmesini kararlaştırmak üzere «Birleşik Amerika temsilcileriyle görüşmeyi kabul etmişlerdir».

Amerikan uçaklarının bombardımanını ile barış yolunda çabalar beraber giderken, olayların hızında üç yeni gelişime de dikkat çekmekten geri kalmamıştır.

Güneydoğu Asya meselele-

ri hakkında çok kuvvetli istihbarata sahip Fransız Cumhurbaşkanı General de Gaulle «gelişmeleri müsbet karşıladığını» bildirmiştir. Başka deyimle, yüzeydeki bütün kötümser unsurlara rağmen, de Gaulle'in iyimserliği muhtakak perde arkası bazı bilgilere dayanmaktadır.

BBC'de konuşan serbest yorumculardan biri Hanoi ile Washington arasında gizli temaslar olabileceğini ima etmiştir.

İsviçre Hükümeti'ne yakın bir takım çevreler «muhtemel bir Vietnam Konferansı'nın kurulması hazırlıklarına geçildiğini» yayımlamışlardır. Hanoi temsilcilerinin aynı hazırlıklarla ilgili konuşmaları İsviçre makamlarıyla görüşmek üzere Cenevre'ye uğradıklarını sözlerine eklemiştir.

Peki, olaylar bundan sonra nasıl gelişecektir. Taraflar dünya kamuoyu önünde birbirlerini güç durumlarına düştürme çabasında mıdır? Yoksa gerçekten Vietnam'da barış ihtimali kuvvetlenmiş midir? Johnson'un gerçek niyetleri nelerdir?

Belki de Johnson, Vietnam Savaşı'nı içinden çıkılması imkânsız derecede kızıştırarak amacındadır. Belki de «Hanoi barışa yanaşmadı» bahanesini ileri sürüp Kuzey Vietnam'ı kara kuvvetleriyle işgal etmek niyeti beslemektedir. Belki de, böylesine bir askerî keşmekeş havasını kendi lehine kullanıp tekrar

cumhurbaşkanlığı mevkiine geçme planları kurmaktadır. Bir başka ihtimal de, Johnson, kendi benzeri bir başka Amerika'lı politikacıyı seçimlerde desteklemek kararındadır.

Ve daha başka bir ihtimal de, cumhurbaşkanı olmasına rağmen, Johnson, askerî komutanlara emirlerini dinletmekten acizdir...



● Önemli olan Johnson'un ayak oyununu değildir. Amerika'nın çıkmazıdır.

Ancak, gerçek ne olursa olsun, geniş açıdan bakıldığında zaman Johnson'un niyetleri önemini kaybetmiştir. Aslında, Johnson'un adaylığı bile önemli değildir. Çünkü dünya olayları, dolayısıyla dünya olaylarına sımsıkı bağlanmış Amerikan tutumu ve Amerikan başkanlık seçimleri, kişilerin, özellikle Amerikalı devlet adamlarının iradeleri dışında şekillenmektedir. (Bak: ANT, 2 Nisan 1968, sayfa 12 ve 13). Söz konusu gerçeği, Johnson bile son konuşmasında kullandığı dolaylı cümlelerle itiraf etmiştir.

O halde önemli olan Johnson'un «ayak oyunları» değildir. Önemli olan, Batı Bloku'nun süper lideri Birleşik Amerika'nın böylesine durum-

lara düşmüş bulunmasıdır.

Düşünün bir kere... Amerika'da Kennedy gibi cumhurbaşkanları öldürülebiliyor ve gerçek suçlular gizli kalabiliyor. Johnson gibi politikacılar cumhurbaşkanlığına geçebiliyor ve 24 saatlik yalanlarla dünyayı yönetme denemelerine girişebiliyorlar. Orta Çağ usulü kuvvet gösterileriyle atom çağı politikası sürdürülmek isteniyor. Vietnam gibi dünyanın en küçük ve en fakir ülkelerinde vahşice savaşlara girişiliyor, yenilgiye uğranılıyor. Dahilde zenci ayaklanmaları durduruluyor, renkleri yüzünden vatandaşlar arasında mevcut ayrımlar giderilemiyor. Ekonomik buhrana çıkaryol bulunmuyor. Bütçe açığı ve ödeme bilançosu açığı kapatılmıyor. Altın kaybı, her geçen gün Dolar'ın daha büyük tehlikelere düşürüyor ve buna care bulunmuyor...

İşte, Johnson'un «ayak oyunları» nı, Amerika'daki diğer gelişmeleri, Amerikan başkanlık seçimlerini hep bu açıdan değerlendirmek gerekir.

Amerika, dış görüşüyle «evâş» bir kuvvet olan, fakat damarlarında kanser virüsü dolaşan ümitsiz hastalara benzer. Ne kadar çalım satarsa satsın, kanser virüsü, onu er geç kemirecektir. Çünkü kan-

ser virüsünü tedavi etmek imkânsızdır. Kapitalist sistem, kendi kendini yemeğe mahkûmdur. Hele bünye, Amerika'da olduğu gibi dengesiz kararlarla zaten normal dışı zafiyetlere uğratılmışsa...

Gündelik teferruata kapılmadan bu temel açılar içerisinde Amerikan gelişmelerini izlersek, o zaman hata ihtimalimiz azalır. Doğru tahminler yürütme imkânımız kuvvetlenir.



● Amerikayı yakın gelecekte ne gibi tehlikeler beklemektedir.

Kısacası, Amerika bugün bir çıkmazdadır. Lüks hayat şartlarına, buzdolaplarına, otobillerine, tanklarına, toplarına, uçaklarına, atom bombalarına, «süper ıderliği» ne, sınırsız üretim kapasitesine, denizaltı üslerine, hesabına çalışan komprador gruplarına ve daha binbir unsuruna rağmen çıkmazdadır.

Çünkü kanında kapitalizm isimli kanser virüsü dolaşmaktadır.

Aynı amansız hastalığın

AMERİKA SİLAH ÜSTÜNLÜĞÜNÜ KAYBETTİ

Amerika'yı Vietnam'da durduran ana unsur, tabii Vietnam halkının vatanseverliği, şuurlu kahramanlığı, tarihte bir eşine rastlanmayan, azmi ve teşkilâtçılığı.

Fakat Vietnam'a ve Vietnamlılar'a has bu vasıflar dışında, yeni bir takım Sovyet silâhları da, Amerika'yı dünya çapı bir harbe girişmekten alıkoymucu unsurlardan sayılıyor.

İşte, bahis konusu Sovyet silâhları, bazı Batı Avrupa'lı uzmanlarca şöyle sıralanıyor:

1) Kıt'alar arası füzelerin atom başlıklarında, Sovyetler, sürü anlaşılmamış kesiflerde bulunmuşlardır. Azar-ı 100 megaton infilâk gücüne sahip «termonükleer» (hidrojen) bombalar imâl etmişlerdir. Oysa, Ame-

rikanın kıt'alar arası füzeleri, 100 megatona varan «termonükleer» başlıkları henüz taşıyamamaktadır. Dolayısıyla, bu alanda (ağız topçu füzeler bahsinde), Sovyetler, Amerika'ya kıyasla çok ilerdedirler.

2) Kıt'alar arası füzelerin gezici rampalara oturtulması ve bu rampalardan atılabilmesi bahsinde de, Sovyetler'in Amerika'ya kıyasla üstünlükleri vardır. Çünkü, sabit füze «silo» ları (atış rampaları) çabuk tesbit olunup tahrip edilebilirken, seyyar rampaları bulup tahrip etmek az çok imkânsız sayılmaktadır.

3) Füzesavar füze sisteminde, Sovyetler'in Amerika'ya nispetle 3 yıl kadar ileride bulunduğunu Batı uzmanlarca ileri sürülüyor. Neticede de atom füzelerine karşı Sovyet toprak-

ları hiç değilse kısmen kapatılmış sayılırken, Amerikan toprakları tamamiyle açık addolunuyor.

4) Evrensel (yörüngevi) füzelerde, Sovyetler'in mutlak üstünlükleri sağladıkları iddia ediliyor.

5) Klasik silâhlarda, özellikle uçak ve uçaksavar silâhlarında, şu sıralar Sovyetler'in nisbi bir üstünlük kurdukları anlaşıyor. Meselâ, en son model «F-111» Amerikan avcı uçaklarını düşürecek kabiliyette uçaksavar silâhlarının veya uçaklarının hem mevcudiyeti hem de Kuzey Vietnam'da üslenmesi, Washington çevrelerini şaşırtmıştır. Üç günde iki «F-111» in Kuzey Vietnam semâlarında düşürülmesi Batı Avrupa başkentlerinde yeni bir «U-2» olayı şeklinde yorumlanmaktadır.



JOHNSON — Atmacalarla güvercinler arasında bir adam!

Vietnam'da barışa giden yol nereden geçiyor?



Kuklanın ihaneti

kemirmesiyle Batı Bloku «süper lider», eskiden elinde tuttuğu bütün üstünlükleri birer birer kaybetme yolundadır.

Amerika, «termonükleer» silâh üstünlüğünü kaybetmiştir. Seyyar füze rampaları imalatında önderliği kaybetmiştir. Füzesavar imalatında başarısızlığa uğramıştır. Yörünge füzelerinde başarısızlıktan başarısızlığa sürüklenmektedir. Klasik silâhlarda üstünlüğünü kaybetmiştir.

Ekonomik bünyesi, yukarıda açıklandığı gibi temelden çökme tehlikesiyle karşı karşıyadır.

Silâh ve ekonomi alanlarındaki gerilemeleri, dış politikasını temellerinden sarsmaktadır. Entellektüel yetersizlikleri, yedek hal çareleri bulunmaması imkânsızlaştırmaktadır. Dahilde zenci isyanı tehlikesi, bu yaz için son derece artmıştır. Nitekim, geçen hafta Detroit'te toplanan zenci milliyetçiler kongresi delegeleri, Mississippi, Alabama, Georgia, Louisiana ve Güney Carolina eyaletlerini kapsayacak ve Amerika'dan ayrılacak olan «Songhay Cumhuriyeti»nin bağımsızlık bildirisini imzalamışlardır. Üstelik, halen Pekin'de yaşayan ırkdaşları Robert F. Williams'ı cumhurbaşkanlığına seçmişlerdir.

Amerika'nın sosyal bünyesindeki yetersizlikler, modern zamana uygun hamleler yapmasına engeldir. Askerî liderler, Amerika bünyesi içinde anormal söz kazanmışlardır; bir askerî darbe ihtimali dahi mümkün sayılmaktadır.

İşte, Amerika'nın mukadder ve matemli yolunu çizen unsurlar...

Bütün bu bünyevi unsurlar dışında ise, politikacıların rolü «tefferruat»ta kalmaktadır...

Amerika Cumhurbaşkanı'na kim gelirse gelsin, Johnson ne kadar «ayak oyunu» yapsa yapsın, Batı Bloku «süper lider» yukarıda sıralanan unsurların baskısı altında çökmeğe mahkûmdur. Zaten geleceğin umutsuzluğunu anlayan bir çok başkanlık adayı, bu nedenle seçimlerde adaylığını koymaya yanaşmamaktadır. Nelson Rockefeller,

M. Romney ve belki de şimdi Johnson...

Cumhuriyetçi Parti adayı Nixon, silik bir şahsiyettir. Büyük sermayenin kuklasıdır. Amerika ortamında bile seviyesiz bir politikacıdır. Kazanma şansı zayıftır. Dolayısıyla Nixon'ı aday seçmekle bir bakıma Cumhuriyetçi Parti bile başkanlık yarışından çekilmiş sayılabilir.



Amerika modern gerçeklere boyun eğmek zorundadır.

Demokrat Parti adayları arasında Robert Kennedy ile Eugene McCarthy, başarı sağlamaları halinde, Amerika'yı belki de «Ortaman Solu»na itecek kişiliğe sahiptirler. Dolayısıyla en karışık dönemde iş başına geçmeyi «yarar»lı görececek bir zihniyettedirler. Tıpkı, Roosevelt'in ekonomik buhran ortamında Amerika'ya fericisi sosyal kanunları getirmesi gibi...

Görülüyor ki, siyasî, sosyal, ekonomik, askerî unsurların baskısı altında Batı Bloku «süper lider» Birleşik Amerika, modern gerçeklere doğru sürüklenmektedir.

Amerika üzerindeki bu toplum baskısını, müttefiği olan Batı Avrupa ülkeleri ve hasmı Doğu'nun sosyalist ülkeleri de kendilerine özgü biçimlerde desteklemektedirler. Çünkü, aklî başında hiçbir devlet adamı, ister Batı Avrupa'da, ister sosyalist ülkelerde bulunsun, atom savaşı keşmekeşini göze alamaz. Dolayısıyla Amerika'yı barışçı bir ortama sokmaya çalışır. Hatta, Batı Avrupa ile doğunun sosyalist ülkeleri arasında bir yakınlaşma, Amerika'nın işlediği hatalar sebebiyle gün geçtikçe kuvvetli bir ihtimal haline gelir...

İşte, Amerika'nın içerisine sürüklendiği ortam... İşte, Johnson'un olaylar karşısındaki çapı... İşte Amerikan seçimleriyle ilgili kaba tahminler... İşte modern dünyanın eğilimi...

Başkan Johnson'ın bütün dünyada şok etkisi yaratan açıklamasından ve Hanoi'nin de «bombardımanlar kayıtsız şartsız durdurulduğu takdirde görüşmeye yanaşacağını» bildirmesinden sonra bütün dünya hafta sonuna nisbeten iyimser bir hava içerisinde girmiştir.

Oysa tam bir iyimserliğe kapılmak için vakit henüz erkendir. Zira Amerika bir yandan barıştan dem vururken, bir yandan da Kuzey Vietnam'da sivil halkın yaşadığı bölgeleri bombalamaya devam etmektedir.

Şu şartlar altında Hanoi'nin Amerika ile barış masasına oturması hiçbir şekilde düşünülemez. Nitekim, Johnson'ın mesajına verdiği cevapta Hanoi Hükümeti, nihai bir çözümlü için masaya oturmaktan değil, böyle bir müzakereye ortam hazırlayabilecek ön konuşmalardan söz etmiştir. Ancak bu ön temaslarda Amerika bombardımanları kayıtsız şartsız kestiği takdirde Hanoi'nin barış için masaya oturması mümkün olabilecektir.

Amerika bombardımanları kayıtsız şartsız kesecek midir? Bu, ancak Honolulu'da Başkan Johnson'ın Vietnam'daki askerî harekâtı yöneten askerî liderlerle yapacağı «Vietnam Stratejisi» görüşmelerinden sonra belli olacaktır.

Ancak, Amerika'nın bombardımanları kayıtsız şartsız durduğu kabul edilse bile, barışa giden yolda daha bir çok engeller vardır. Amerika'nın sadece Hanoi'yi muhatap alması yeterli değildir. Unutulmamalıdır ki, Güney Vietnam top- raklarında yıllardan beri Amerikan emperyalizmine karşı bir ölüm kalım savaşı vermiş olan Güney Vietnam Milli Kurtuluş Cephesi, yani Amerikalıların deyimiyle Vietkong vardır. Milli Kurtuluş Cephesi, Güney Vietnam'ın tek ve meşru temsilcisidir. Esasen Milli Kurtuluş Cephesi temsilcilerinin yer almadığı bir konferansta Kuzey Vietnam'ın Güney Vietnam üzerine bir pazarlığa oturabileceğini düşünmek mümkün değildir. Milli Kurtuluş Cephesi'nin tanımamakta ısrarla direnen Amerika bu küstahlığında devam ettiği takdirde barıştan asla söz edilemez.

Bütün bunların dışında Amerika'nın bombardımanları kayıtsız şartsız kesmeyi kabul ettiği bir an için düşünülse dahi, bir başka mesele daha ortaya çıkar. Bu da, kukla Güney Vietnam Hükümeti'nin tutumudur.

Amerika'nın Vietnam'da tam bir çıkmaza sürüklenerek Hanoi ile temasa girişmesi üzerine durumunun tehlikeye düştüğünü gören Güney Vietnam Hükümeti, gerekirse Amerika'ya cephe alabileceğini ve belki de barış görüşmelerini baltalayabileceğini son tutumuyla ortaya koymuştur.

Bugüne kadar, önce Fransız emperyalizminin, sonra da Amerikan Emperyalizmi'nin çıkarlarına köpekçe hizmet eden Kao Ki, Federal Almanya'da yayınlanan Stern Dergisi'ne verdiği demeçte Amerika'yı şiddetle suçlayarak aynen şöyle demiştir:

«Birleşik Amerika Güney Vietnam'ın ihtiyacını bilmekle beraber traşedisini anlamamaktadır. Amerikalılar Vietnam'ın çıkarlarına çoğu zaman uymayan kendi çıkarları için Vietnam'da bulunmaktadır. Onlar, Asya'da kalmayı ve bu kıtada komünizmi önlemeyi, bizimle ilgili belli bir endişe duydukları için istememektedirler. Başlangıçta bize akıl verirken, ülkümüz size yardım etmektir, diyorlar, sonra da sömürgeleştiriyorlar. Güney Vietnam'da son seçimlerden sonra ortaya tefessüh etmiş bir rejim çıkmıştır. Bizim bir devrime ihtiyacımız var... Şimdiki kanunlarımız zenginlerimizi korumaktadır. Fakirlere etkenlik sağlayacak kanunlar yapmalıyız.»

Daha sonra Kuzey Vietnam Devlet Başkanı Ho Şi Minh'in servet dağılımı hakkındaki komünist fikirlerine karşı olmadığını belirten Güney Vietnam Cumhurbaşkanı Yardımcısı, «Anlaşmamızın nedeni, Ho Şi Minh'in bir başka kuşaktan gelmesidir. O da benim gibi bir Vietnam'dır ve Çinlilerden benim gibi nefret eder. Çinlileri yardıma çağırırsa hayatının en büyük hatasını işleyeceğini biliyor. Çinliler ülkeden kovmak için hepimiz birleşiriz» demiş ve sunları ilâve etmiştir: «Savaşın kaderi Savgon'da belli olacaktır. Ke San'da değil...»

Vietnam'da barışın sağlanması artık ne Hanoi için, ne de Milli Kurtuluş Cephesi için problem değildir. Çünkü villardır dökülen kanların mükafatı olan zaffer güneş daha şimdiden yiğit Vietnam halkının abnalarını aydınlatmaktadır. Problem, her geçen gün biraz daha batağa giden Amerikalıların ve kuklalarının kendilerini mahvolmaktan kurtarma problemidir. Johnson'un gayretleri ve kukla Kao Ki'nin hırçınlığı saldırganların son debelenişleridir.

VIETKONG nedir

- Vietnam'da Amerika'yı dize getiren Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi (Vietkong), halkın tam desteğine sahiptir. Çünkü köylüye ihtilâlden başka şeyler de getirmekte, onu toprak sahibi yapmakta, eğitmektedir.

Başkan Johnson'ın dramatik bir şekilde başkanlığa adaylığını koymayacağını açıklamıştı. Başlıca nedenlerinden biri, Güneydoğu Asya'da yığıt Vietnam'ın alkanın Amerikan emperyalizmi karşıındaki yürekli direnişidir.

Yarım milyon Amerikan askeriyle ve en modern silahlarla Vietnam'a ateş ve ölüm yağdıran Johnson'ın hezimete uğratılan kuvvet nedir?

Artık herkesçe bilinmektedir ki, Amerikan emperyalizmine Vietnam'da kahredici darbeyi indiren kuvvet, oatlular tarafından «Vietkong» diye tanınan Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi'dir.

Vietkong, yani Millî Kurtuluş Cephesi nedir, nasıl bir kuruluştur, gücü ne kadardır? Bugüne kadar bu konuda esaslı bir bilgi edinmek mümkün olmamıştır. İşte aşağıya aldığımız yazısında The Observer Gazetesinin Yazarı Mark Frankland bu soruların cevabını açıklamaktadır:

«Hanoi, Millî Kurtuluş Cephesi'nin, Güney Vietnam'daki vatansever partilerin bir koalisyonu olduğunu ve bunlara Güney Vietnam'daki komünist parti olan Halk İhtilal Partisi'nin öncülük ettiğini söylemektedir. Bu açıklamaya göre, cephenin lideri, bir kızıl soytan olmayıp, güzel elbiseler giymesini seven ve bir zamanlar Saygon'da avukatlık yapmış olan Nguyen Hu Tho'dur.

- Amerika'ya karşı Vietnam tek bir ülkedir.

Saygon ve Washington'ta verdiği bilgilere göre Millî Kurtuluş Cephesi, sadece Hanoi'nin bir aletidir. Sıkı şekilde komünistlerin kontrolü altındadır ve kesinlikle Ho Şi Minh tarafından yönetilmektedir.

Amerikalılar ve müttefikleri, Millî Kurtuluş Cephesi'ne ve ona bağlı savaşçılara Vietkong adını vermektedir. Bu, Vietnam'da Komünist anlamına gelmektedir.

Vietkong, Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi'nin Merkez Komitesi tarafından yönetilmektedir. Merkezî Kamboçya'da üslenmiş olup sık sık yer değiştirmekte ve çok iyi korunmaktadır.

Kurtuluş Cephesi Merkez Komitesi'nin ileri gelen üyeleri aynı zamanda gerek Kuzey Vietnam, gerekse Güney Vietnam Komünist Partisi merkez komitelerinde yer almaktadır. Bununla beraber, teşkilât bîlâğı şeklinde güneylidir. Mahallî duygulara çok dikkat etmektedirler. Her ne kadar Kuzey Vietnam'lı askerler Vietkong'

Amerikalılar tarafından yakalanan Vietkong'a mensup gençler sorguya çekiliyor.



un doğuşun onluklarının yüzde ellisini yada daha fazlasını teşkil ediyorlarsa da, her kademede komuta güneylidir, elinde dedir. Siyasi komiserlikleri güneyliler ellerinde bulundurmaktadır.

Hanoi'de, Güney Vietnam Millî Kurtuluş Cephesi ile ilgili

kilerinde bu hususa çok dikkat etmektedir. Kuzey Vietnam komünist Partisi Politbürosu, Kurumlar, «teklişler» ileri sürmektedir. Hanoi'nin hazırladığı programlar Kurtuluş Cephesi-

nin onayına sunulmaktadır.

Bu mahallî duygulara rağmen, gerek Vietkong, gerekse Kuzey Vietnamlılar, Amerika'ya karşı aynı infialle beslenmektedir.

ve Vietnam'ın tek bir ülke olduğu tezinde birleşmektedirler. Vietkong saflarında Kuzey Vietnamlıların bulunmasını ele alan Washington ve Saygon idarecileri, bunların müstevlî olduklarını ileri sürmekte, ancak Vietkong yöneticileri bunu reddederek «Niçin? Onlar da Vietnamlı değil mi?» diye sormaktadır.

- Vietkong, köylüleri toprak sahibi yapmıştır.

Vietkong, Güney Vietnam halkının tam desteğine sahiptir. Çünkü, halka ihtilâlden başka şeyler de vaat etmektedir. Millî Kurtuluş Cephesi'nin Programında bir taraftan ihtilâl yürütürken, bir taraftan da çok geri kalmış köylüyü ekonomik ve sosyal bakımdan modernleştirmek vardır. Matarasında kaynatılmış su taşıyan genç

NAZI liderlerinin son



İlk kez 1946 Ekiminde Nüremberg'deki hücrelerinde, idamından bir saat önce siyanür içerek intihar eden Nazi lideri Goering'in bıraktığı bir not açıklanmıştır.

Bu not Goering ve öteki yüksek rütbeli Nazi liderlerin mahkemeleri boyunca tutuklu bulundukları Nüremberg hapishanesinin müdürü Amerikan ordusundan Albay Burton Andrus'a gönderilmiştir. Goering, gönderdiği nota şöyle demektedir:

«Kumandana,

Hapsediliğimden beri zehir kapsüllerini yanımda taşıdım. Mondorfa götürüldüğümde (Lüksemburg'da «Ashcan» adıyla tanınan sorgu merkezi) yanımda üç kapsül vardı. Bir tanesini çamaşırlarımın arasına gizledim ki bir arama yapıldığı takdirde bulunsun diye... İkincisini soyunurken elbise askısına gizledim ve giyinirken tekrar aldım.

Bunu Mondorfa'da ve buradaki hücremde öyle iyi sakladım ki, sık sık ve üzümlü yapılan bütün araştırmalara rağmen bulunamadı. Mahkemeye çıktığımda onu yanına alıyorum, yüksek çıkmelerime gizliyordum. Üçüncü kapsül hâlâ küçük bavulumda, yuvarkak krem tüpünün içinde kremle ara-

sına gizlenmiştir. Eğer ihtiyacım olsaydı Mondorfa'da bunu iki kere yanıma alabilirdim. Arama yapmakla görevli olan hiç kimse bundan dolayı suçlanamaz, zira kapsüllü bulmak imkânsızdı. Sadece kazayla rastlanabilirdi.

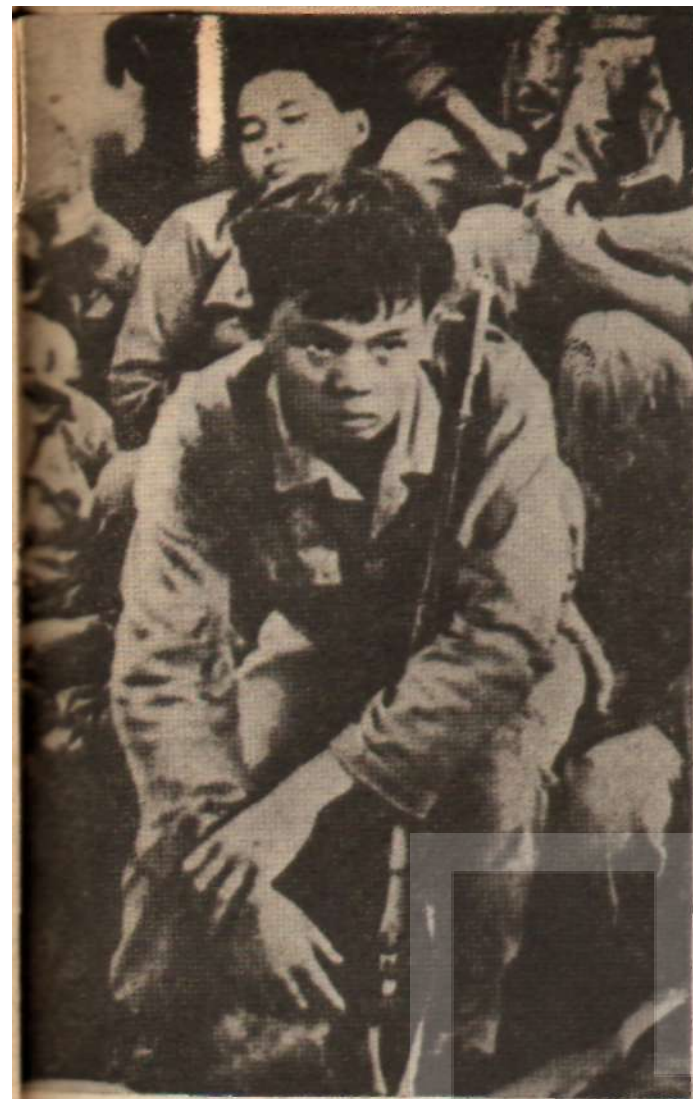
Dr. Gilbert bana kontrol heyetinin, kurşuna dizilerek idam edilmemiz hususundaki talebimizi reddettiğini söyledi.

Yaptığı konuşmada, Albay, «Napolyon'un nezaret altına alınmasından beri hiç kimse, benim Nüremberg'de kaldığım kadar büyük mesuliyet altında kalmamıştır.» demiştir.

Albay, mahpuslarının kişiliklerinin bütünüyle belirlenerek şu açıklamada bulunmuştur: «İçlerinden bazılarının bu denli yükümlülük altına nasıl girebildikleri benim için hâlâ meçhuldür. Esirleri makineli tüfekle öldürmekten sorumlu general Joseph Sepp Dietrich dışında hepsine karşı olan hislerim tamamen objektiftir.

Dietrich ise bir kasapmış, onunla savaş sırasında karşılaşacak şansım olsaydı kendisini seve seve öldürürdüm. Fakat bana mahpus olarak alınmış, ve ona o şekilde davranmam gerekir. İşte adımı sorduğumda bu korkunç kasap karşısında sızarak ve el-

İpe gitmemek için zehir olarak intihar eden Nazi Lideri Goering duruşmada.



Vietkong gerillacı Vietnam'ın kurtuluşuna hayatını adamıştır. Resimde arkadaşları uyurken, nöbet bekleyen genç bir gerillacı görülmüyor.



Güney Vietnam Milli Kurtuluş Cephesi Lideri Nguyen Hu Tho bir gazeteciye mülakat verirken...

gerillacı, asırlardan beri doğrudan doğruya nehirlerden su içmiş olan halk için canlı bir sağlık koruma dersidir.

Milli Kurtuluş Cephesi, üre yerlerde yaşayan ve sadece aile sorunlarıyla meşgul bulunan köylülere bir millet haline getirmek, gençlerin, kadınların, çiftçilerin büyük örgütler meydana getirmesini sağlamak için büyük faaliyet göstermektedir. Köylülere sosyal faaliyetlerde bulunmayı, okuma ve yazmayı öğretmiştir.

Vietkong, ayrıca, köylülere toprak vermiş, kiralari indirmiştir. Bu yüzden fakir köylüler Vietkong'a gönülden bağlanmış ve bu topraklara tekrar toprak ağalarına iade edileceği

endişesiyle Saygon'a cephe almıştır. Bazı gençler ise, çok karışık evlenme seremonileri gibi insanı bezdiren gelenekleri kaldırmak istediği için cephe'ye sevmişlerdir. Evet, Milli Kurtuluş Cephesi'nin şiddete başvurduğu da olmuştur. Ancak bunun hedefi, halk değil, cephe'nin nüfuzunu kırmaya çalışan zenginler ve hükümetin tutulmaya memurlarıdır.

● Köylülerle köylü gibi ilişki kurmaktadır.

Vietkong'lar, halkı eğitirken yalnız kelimeleri kullanmamaktadır. Örnekler de vermektir. Onlar da köylüler kadar

fakirdirler. Güç savaş şartları içinde köylülerin çektiği mahrumiyete onlar da katlanmaktadır. Çoğu zaman bütün eşyalarını sırtlarında taşımaktadır. Karşı plâstik bir örtü, küçük bir bir petrol lambası biraz ilaç ve cephe'nin yayınladığı bazı kitaplarıdır.

Geçen yıl Amerikalılar halkın sadece yüzde 16'sının Vietkong'un kontrolünde bulunduğunu iddia ediyorlardı. Oysa Vietnam köylüsü bütünüyle Vietkong'un tutumundadır. Cephe köylülerden aldığı vergiyi artırması, daha çok köylüyü şüpheli altına aldığı halde Vietkong köylülerin gözünde bir başka anlam taşımaktadır. Bir süre önce bir Vietnam'lı bu konuda şunları söylemiştir: «Vietkong liderleri köylülerle köylü gibi münasebet kurmaktadır. Hükümetin gönderdiği liderler ise sanki köylülerin efendisi imiş gibi davranmaktadırlar.»

Komiserler de, Kurtuluş Ordusu'nun gizli silâhlarıdır. Bunlar, ihtilâlin başlangıcında köylülerden kurulu Kızıl Ordu için, de birliği ve morali sağlayan Rus komiserlere benzetilebilir.

Bütün Vietkong mekanizması, ki 300 bin ilâ 400 bin kadın ve erkekten kuruludur, not ta-zam kuvvetleri, gerillaları, milisleri, siyasi ve idari personeli ile bir bütündür. Bunların hepsi, dahma komiserleri dilerler. Gerillacılar bazen dört beş ayrı birliklerinden ayrılarak ormanlar içindeki merkezlerde doktrin kurslarına katılmaktadırlar.

● Amaç tek ve sosyalist bir Vietnam kurulmasıdır.

Vietkong'un bütün gücü, ekonominin tamamen Vietnam karakteri taşımasından ileri gelmektedir. Ayrıca, Vietnamlıların gizli siyasi örgütler kurmay sevmeleri ve asırlarca gerilla savaşı yapmış olmaları da, Vietkong'un başarıya ulaşmasında

büyük rol oynamıştır. Bir Vietnam'ya bakınca, batılıların Asyalıları nasıl soğuk ve pasif olarak düşündüklerine şaşmamak imkânsızdır. Hemen hepsi gerçekten çok heyecanlı, hassas ve gayretli insanlardır.

Bugünkü çarpışmanın yerel müzakere teklifleri alırsa Cephe nasıl davranacaktır? Bunun cevabı Cephe'nin yeni programında yer almaktadır. Program şöyle özetlenebilir: Kısa vadede olarak elastikiyet ve uzlaşma, uzun vadede olarak mutlak sertlik...

Sonuç: Vietnam birleşmiştir.

Cephe'nin programında ekonomisi, yabancı yatırımların korunması ve burjuva hırs riyetleri de yer almaktadır. Ancak, detaylı olarak açıklanmakla beraber, amaç Vietnam'ın tamamen sosyalist olmasıdır...

saatlerine ait açıklama

lerini uğuşturarak durmaktaydı. Kendisine benzer konuşurken ellerini yana indirip hazır ol durumuna geçmesini söyledim.

«Mareşal Wilhelm Keitel her ne kadar gayrikanunî olursa olsun bütün emirlere itaat eden ideal bir çavuş tipiydi.

«Bir seferinde Goering gardiyanlarıyla kavga etmişti. Kapısındaki delikten bir şeyin içeri sokuluş şeklini beğenmemiş ve gardiyanın eline vurmuş, gardiyan da jopuyla onun parmaklarına vurup hücreye girmişti. Tabii, bu yapılan doğru bir hareket değildi.

Nazi Liderleri Eisenhower'a, askerlik onuruna yakışmayan bir şekilde asılarak öldürülmek yerine kurşuna dizilerek öldürülmeleri için başvurmuşlar, fakat bir sonuç alamamışlardır. Goering özellikle da-rağacı düşüncesinden dehşete düşüyordu ve intihar etmesinin en büyük sebebi belki de idam şeklinin değiştirilmesi konusunda ki müracaatının reddedilişiydi.

Albay Andrus, «Goering o sıralarda ka-başlar gören ve hüngür hüngür ağlayan bir adamdı. Hafif ruhi bir huzursuzlanmada-ter içinde kalmıştı. Bir gün şimşek çakarken kalp krizi geçirdiğini zannetmiş ve onu nab-ını sayarken bulmuştum», demektedir ve şun

ları söylemektedir: «İlk yakalandığı zaman, günde 40 kere 5'er adet Paracodin hapı al-ıyordu. Fakat diğerleriyle birlikte Mon-dorf'tan Nurenberg'e nakledildiğinde bunu tamamen bırakmıştı. Kemerleri de dahi kendilerini asabilecek her şeylerini almak zorunda kalmıştı. Goering o derece kilo kaybetmişti ki, Nurenberg'e uçarken düş-mesin diye elleriyle pantolonunu tutmak ge-rekmışti.

Albay Andrus, Nazi liderlerinin son saatlerini şöyle anlatmaktadır:

«Goering'in ağzına bir şey koyduğunu gardiyan haberi verir vermez hücre sine ge-len ilk şahıs papaz olmuş. Ben gittiğimde Goering yeşille dönmüştü bile...

Benim görevim idam edilecek diğer 10 mahkûmu hapis hane spor salonundaki idam odasına götürmekti. Goering'in kendini öl-dürmesinden sonra diğer mahkûmları der-bal giydiren, ellerini arkalarına bağlatmam emredildi.

Hiç birisi paniğe uğramadı. «Beni takip edin», dedikçe zaman hepsi arkamdan idam odasına yürüdüler. İdamların acemice ya-pıldığına dair mektuplar aldım. Fakat ya-ralanana varsa, bunun öldükten sonra vuku-bulduğuna eminim», demektedir.

İyi planlanan ve yürütülen bir reklam ve tanıtma faaliyeti bir müessese için masraf kapısı olmaktan çıkar, karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLAN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

Devrimci bir sendikaya karşı komplo

Zonguldak'ta bir süreden beri tezgahlanan partizan yönetimin yeni oyunu ya sahnelenmiş, ya da gelecek haftaya bırakılmıştır. (Bu yazı 2 Nisan 1968 günü yazılmıştır).

Konuyu bütün ayrıntılarıyla açığa vurmak gerekir:

Ereğli Kömür İşletmesi, yöneticileri, uzun yıllardan beri işçilere hakettikleri ücreti vermeyen, gereken sosyal yardımları yapmayan, işçinin emeğini değerlendirmeyen bir anlayış içindedirler. Hele iş kazalarını önleyecek hiçbir tedbir alamaz, yasaların gerekleri, egemen sınıfların iktidarı boyunca savsaklanır, işçinin sağlığı, hayatı, uzun ömürlü yaşayışı gözönüne alınmaz. E.K.İ. de çalışanlar, çalışmaya mecbur olanlar ve iş bekleyenler Zonguldak Kömür Havzasında bugüne kadar üzerinde ısrarla durulmamış sosyal sorunların içinde kıvrılıp dururlar.

İktidarda olan parti, E.K.İ.'nin yönetimini derhal etkilemiş ve her iktidar değişikliğinde - sosyal sınıfların iktidarı değişmediği için - göze çarpan nakil tayin ve işe son vermeler, temele inmeyen «çözüm yolları» olarak gösterilmiş, işçiler yıllardır oyalanmıştır. Bu tutum, oradaki sendikacıların pek çoğunun da iktidarlara kendilerini angaje eden biçimde çalışmalarına sebep olmuştur. Sendikacılar ve onların kolladığı (kendilerine oy sağlayarak) alt kademe yöneticiler derhal E.K.İ. yöneticileriyle arkadaşlık kurmuş, birbirlerinin işlerine - eylemlerine - çıkarlarına - hoşlanmadığı konulara karışmakla gartıyla bu fiili anlaşma taraflara rahatlık sağlamıştır. Bu ilişkilerden en çok işçiler zarar görmüş, işçi sorunları da bu bağlar nedeniyle su yüzüne çıkarılamamış, işçileri çevreleyen ve kısıpırak bağlayan dehşet verici hayat ve sönürü hiçbir yönüyle kamuoyunun malı olamamıştır.

İşçiler sık sık deneyecek şekilde yönetimden ve kendi sendikacılarından şikâyetçi olduklarını, sayılarının gücüyle de orantılı olarak, dile getirmişlerdir. Zonguldak işçileri, emeklerinin hakkını alamamanın ve kendilerine layık devrimci bir sendikacılığa Havza'da görememenin sıkıntısı içindedirler. İktidarlara karşı, işçilerin biteneğini görmek; sendika yöneticilerinden çoğu değiştiği halde kendi ekonomik, sosyal sorunlarının çözülmemişliğinin bilincine ermek, bazı önemli gelişmeler kaydetmiştir.

● İşçiler, hiçbir idari baskı ve hiçbir politik korkutmayla almadan devrimci bir işçi

sendikasında kayıtlı üye olarak yer almışlardır.

● İşçiler, son milletvekili seçimlerinde, milyonlarca broşür, bildiri, gazete nüshaları, sözlü iftira ve yalanlara aldanmadan tek tük de olsa her köyden ve her sandıktan T.P.'e oy vermişlerdir.

● Her kararı alkışlamaya mecbur olmadıklarını anladıkları için kendi meselelerinde söz ve karar sahibi olmaya yönelmişlerdir; protestoyu, alkış kadar normal saymaya başlamışlardır.

● Beraber hareket edip, hak aramanın olumlu sonuçlarını bir parça olsun görmüşlerdir.

● Devrimci sendika, işçilere bir bir gerçekleri anlatmaya başlamış ve bu anlatılanları işçiler rahatlıkla ve kolaylıkla anlamışlardır. Böylece devrimci örgütün başkanı, bölgede itibar sahibi bir lider olarak daha çok etkin olmaya başlamıştır.

Bunlar, Zonguldak'ta yeni bir sömürme oyununun sahne, ye konması için yeter uyanış belirtileri olmuştur. İlk iş, işçileri uyandıran liderin etkisiz hale getirilmesidir. İkinci, başsız bırakılan yönetici kadrosunu mali sıkıntı içinde bırakmaktır. Üçüncüsü, bu ortamdan yararlanarak işçilerin uyanışına yardımcı eylemlere son verilmektir. Dördüncüsü, Havza'da tek büyük sendikaya meydan bırakmamak, eninde sonunda aynı noktada birleşecek iki ayrı kadroyu iki ayrı sendika içinde koruyarak çekilmeyi temele indirmeyi sağlamaktır.

İşte şimdi, bir süreden beri tasarlanan işleri plana uygun biçimde sahneye koyma haftasındayız. Bu yazı yazıldıktan dört gün sonra, olmazsa gelecek hafta Zonguldak'ta cereyan edecek olaylar şunlardır:

1 — Mehmet Alpdündar, hükümetin manevi şahsiyetini tahkir iddiasıyla mevkuf bulunmaktadır. Bu mevküflük hali, ortamın hazırlanmasına en iyi dayanak olmuştur.

2 — Devrimci sendika yöneticileri, sendikanın alması gereken işçi aidatları işletmeden türlü nedenlerle sendikaya vermediği için, mali sıkıntıya düşmüşlerdir.

3 — İşletme, sendikanın tasfiyesini sağlayacak bir mali politika izlediği halde, bir kısım partizan yöneticilerin aklından çıkardığı bu yola gitmemiştir. İstenen, sendikanın ayakta durması, ölmeyecek kadar aldatı toplayabilesidir.



Kemal SÜLKER



ALP DÜNDAR

— Hapisteki sendikacı —

Ve de DİSK'ten ayrılmıştır. Çünkü DİSK'ten ayrılırsa mali sıkıntı kalmayacak, yöneticiler rahatlayacak ve unvanları korunacaktır. Unvanları korunacaktır ama, işçinin uyanışına darbe indirilecek ve sil amaç gerçekleştirilmiş olacaktır.

Bu ortam da sağlanmıştır. 4 — Geriye işçilerin DİSK'e sahip çıkması kalmıştır. Sendika kongrelerinde büyük terübesi olanlar imdada etmişlerdir. Kongreye, DİSK'e üye olma kararı veren sendikacı işçiler değil, kandırılmış, aldatılmış kişiler «işçi sendikam üyesi» gibi getirilecekler ve onlar oy vereceklerdir.

5 — Bu da sağlandıktan sonra sendika başkanlığına, işverenler de, özel sektörü A.P.'nin matemed adamlarının da; Atatürk ve sosyal anayasa ilkelerinin savunucusu olanlara karşı bulundukları da güvenini toplayan birisi seçtirilecektir. Böyle bir adam bulunmuştur. İşveren sendikasının kadrosunda görevli olan bu kişi, DİSK aleyhinde makaleler döktüren, ağız laf yapan birisidir ve adının ilk harfleri A.S.Y.'dir.

Böylece E.K.İ.'nin çilekeş işçilerin bilinçlenmesi, uyanık insanlar olarak sömürü düzenine karşı anayasa ilkelere kalkan yaparak çıkmalarının önlenmesi güya sağlanmıştır.

Bu partizan ve anayasa dışı oyunlar elbet bir gün bütün belgeleriyle bizzat E.K.İ. işçilerine anlatılacaktır. O vakit, utanacaklar, yaptıkları için özür dileyecekler bulunacaktır. Hatta «işin içyüzünü biliyorduk, sizinle beraber» diyenler bile görülecektir. İşçiler, bütün bu yalvarma ve yakarmaların çıkarıcı kişilerine nefretle bakıp geçecek, kendi elleriyle kuracakları mutlu Türkiye'de devrimci sendikacılığın hızla gelişmesi için olumlu çabalarına yasalar içinde yine devam edeceklerdir. Tarih, her günün emekçiler yararına dönüştürerek geliştiğini bin bir tanıkla anlatır durur. Çıkarıcı, sömürgeci, çevrelerin etkisi, en güçlü görünüşlü anlarda birden bire kaybolur. Asalak sendikacıların çıkar kaynakları elbette kurur.



Ruhi Su ve A. Akalan konuşuyor

SORU: Bugünün sanat ortamını tanımlayarak Türkiye'deki sosyalist gelişmeyle paralellikini ortaya koyar mısınız? Bu açıdan sanat görevini yapamıyorsa, yaratamıyorsa görevin boşluğu nasıl olur?

A. Akalan

Sanat ortamında bir tükenmişlik, tıkanmışlık olduğu bence yadsınmaz bir gerçek.

Cumhuriyet'ten bu yana sanat ortamında sosyalist düşünce, ya da tutumun dolaylı-dolaysız güçlü sanatçıların itici gücü olduğunu da kabul etmeliyiz. Özellikle edebiyat alanında böyle oldu bu. Hele şiir ve öyküden yana en yileri verebildiği gibi çok kez bize en güzel gelenleri de üretti bu dönem. Böylece sosyalist düşüncenin, ulusal sanat ortamının dorukları ile aynı düzeyde olduğunu yuvarak hesaptakabullenmek zorundayız. Sosyalist düşüncenin bugünkü yaygınlığını, özümlemesini sağlayan bir tür politik öncüler, toplumcu savaşçılar idi bu sanatçılar çoğu üdüler. Saygı ile anılmı kendi sanat boyutları içinde coşkun bir yürekle duygusal bir toplumsallığı alıp götürüyorlardı.

Ve elbette sosyalist düşünce ve ulusal özelliklerimiz açısından doğruları yanlışları eleştirme alanı dışında idi. Tutkulu, aç bir okuyucu ile çevreli idiler. Aynı düşüncede olanların boşalmalarını özlemlerini karşıyorlardı bir tür. 1961 Anayasasından sonra sosyalist düşüncenin kendini açıklamak, anlatmak olanaklarına kavuşması çoğu sanatçıların «görev» yükümlülüğünden azad etti. Bunların çoğu, bir de baktılar ki elde avuçta kendilerini sürdürecek serma-

yeleri kalmamış. Kendilerini eski görev doğrultusunda sürdürmekte fayda bulan çoğu ustaların da sosyalist düşünce doğrultusunda olmada tersliklere, tutarsızlıklara düşmeye başladıkları görüldü. Sanatın, sanatçının kendiliğinden, kaçınılmaz biçimde yükümlü olduğunu öne sürenlerce bu durum elbette hayal kırıcı oldu. Bence 1961 sonrası döneminde sanat ortamı ile sosyalist düşünce arasındaki bağlantı olumsuzluğa yöneldi. Bir yanda sanat kollarında «moda» akımın bezirganları türemeye başladı, öte yanda sosyalist düşünce genel olarak Anayasa, demokrasi, parlamento derken «sert adımlarla yerrinde say» komutu almışçasına yanlıgıların kısır döngüsüne saplanıp kaldı.

Taktik saydığı devekuşu kurnazlıkları ile bocalamaya başladı. Çünkü öncül, toplumcu sanatçı olumlu ve umutlu saydığı bu ortamın gevşekliği içinde yer yer kendi ağzından çıkanı duyamaz hale geldi. En toplumsucundan biri bir yandan «ben gerçekçi yazarım, evrenselim» demeye geçerken Vietnam'lı yığit savaşçı, uzay pilotu, Berrand-Blaiberg çağında «insanoğlunun en başta gelen özelliği gerçeklerden kaçmaktır» diyebiliyor.

Bu durumda sosyalist düşünceyi önemseyen sanatçılar ve gözlemler tutkuları, özlemleri ile ters düşer ister istemez. Akıl ışığında toplumcuların yapıtlarına karşı çıkarıldılar.

Sonuç olarak: Sanat hâlâ gö-

NATO

Yüce Türk milleti düşme tuzağı
NATO'dan ayrılmak şereftir bize
Vietnam meydana gitme uzağı
NATO'dan ayrılmak şereftir bize.

NATO'dan kimseye gelmez bir bayır
Gayret sana düştü vatani kayır
Yurdumuza doldu sömürgeci gavur
NATO'dan ayrılmak şereftir bize.

NATO bir tuzaktır gayri bilmiş
NATO'dan ayrılmak şereftir bize
Bağımsız yaşayıp şeref bulmalı
NATO'dan ayrılmak şereftir bize.

İnsan olan hiç kıyar mı insana?
Söz vermişin hani ölmez Atan'a
Yaban domuzları doldu vatana
NATO'dan ayrılmak şereftir bize.

Ata'yı sevenler haydin meydana
Bayrağımıza bak benziyor kana
Hep beraber yürüyecek can cana
NATO'dan ayrılmak şereftir bize.

Esaret yaşamam ölmek şereftir
İşçi köylü gençlik buna taraftır
Yoksa Nesimi halin haraptır
NATO'dan ayrılmak şereftir bize.

Aşık Nesimi Çimen

RUHİ SU: Sosyalist sanat değil, gerçekçi sanat!

lerini, ne de toplumsallığın doğrularını yutturmaya kalkmasınlar.

İkinci öneri-Sosyalist düşünce, doğruları, gerçekleriyle yanlışsız koysun ortaya. Toplumcu sanatçıya yön verirken tersine, çıkmazlara sürmesin.

Bu öneriler toplumcu düşüncenin kuracağı, toplumcu düzen konusunda sanatın öncülüğünü, etkinliğini kabul ediyorsa geçerlidir. Ve etkinlik oranı açısından, ülkemizin koşullarını da tartışma alanına getirir.

Ben, son zamanlarda toplumcu düşüncenin sanat ortamını büyük ölçüde yamılttığını kanımsıyorum. B.A.T.Ü.T. nin ürünü, Yeşilçam sineması Halk sineması varsayımını tutmadık. Öte yanda sanat sanat içindir savunmaları, öykünmelerle devşirmeciler konumuz değildir artık. Kendiliğinden yel alıp su götürdüler. Hani bunahmıcalar? Ama biz sosyalist düşünceliyi tanıyarak, ne yapılması, nasıl yapılması konusunda dalavere yapmamak, yamıltmamak zorundayız da. Sorun ve istek sanatta sosyalist düşüncenin kaçınılmaz bir tutum olduğu

doğrultusunda ise. Bu tutumun ne olup olmadığında aydınlaşma varmamız gerekiyor. Bu aydınlığın özleminde olan sanatçılar da, aydınlarda azınlıkta şimdilik. Gün Kutsal demokrasinin ve ünlü aşklar ile BÜYÜK aritistlerin. İş ciddiye alınmanın zamanı gelmedi mi?

Dünkü sanat öncüleri, aşama, aşama ve büyük ödemelelerle bugünkü sosyalist düşüncenin aydınlık katında hazır bulduğu ortamın tartışmasız yapıcısı idi. Bugün nihayet kendi ağzından konuşabilen sosyalist düşünce ise, sanatçıyı ya bol keseden dağıtılan ödüllerin avcısı haline geliyor, ya da sosyalizmden ne anladığı konusunda hakkı kuşukların uyanıktığı yamılgılar geçidine sürüyor. Önce düzeltilmesi gereken, varedilecek ilk koşul budur.

Özetle, verilemez doğrulamadan koşullarımızı öne süremeyiz. Ben, ilk iş sosyalist düşünce konusunda verilemez doğrulamak olmalıdır kanımsıyorum.

Ruhi SU

Bir toplumun sanatı, o toplumdaki gelişmelere uygun olur. Olmamak elinde değildir. Çünkü, o gelişmeler hazırlayan öğelerden biri de sanattır. Bu sorulara gelen cevaplar arasında «sosyalist sanat», «kapitalist burjuva sanatı» gibi deyimlere rastladım. Bunları okuyan bir sanatçıdır «demek ki bilmeden ben neyi konuşuyordum!» diyen adamın durumuna düşürmemek için daha doğru tanımlar bulmalıyız. Sosyalist toplumdan önce de sanat ol-

duğuna ve sosyalist kişi tınları toptan reddetmediğine göre, «gerçekçi sanat», «gerçeküstü sanat» deyimlerini daha tutarlı buluyorum. Söz gelişi, Bach'ın müziğine «krakıcı» yada «kapitalist müzik» demek ne kadar doğru olursa, Şostakoviç'in, Haçaturyan'ın müziğine sosyalist müzik demek de o kadar doğru olur ancak.

Dünyadaki bütün büyük gelişmeler, dünyanın dışında olmayan bütün toplumları ergeç bir gün etkiler. Sanatçı hem dünyadaki, hem de kendi toplumundaki gelişmelerin dışında kalamaz; fakat sanatçıyı da, sanatı da yapan asıl bir toplumun kendi kültürü ve koşullarıdır. Şimdiye kadar bizim eğitim yöntemimiz «En hakiki mürşit» olan bilime ve toplum gerçeklerine oturmadığından yalnız sanatımızda değil, toplumumuzdaki bütün ge-

leşmeler geçici, kopuk ve kaypak bir nitelik taşımıştır.

Sanatın görevini yapıp yapmadığı sorusuna gelince yukarıda söylediğim nedenlerle memleketimizde bilimin ve bilim adamının boş kalan yerini sanat ve sanat adamı almış, toplum sorunlarını bir bilim adamı gibi incelemek zorunluluğunu duymuştur. Batı'daki gelişme içinde toplum düzeninin kurallarına aykırı gelen düşüncelerinden dolayı işkence gören, ölüme mahkûm edilen bilim adamlarına karşın; bizim memleketimizde çoğunlukla hep sanat adamları sürülmüş, hapsedilmiş, işkence görmüş ya da öldürülmüştür.

Kısacası, şu son onbeş yirmi senenin dışında ne yapılmışsa hemen hepsi sanat adamının ve politika adamının eliyle olmuş bizim memleketimde.



HALKIN SESİ

Hazırlayan: Aşık İHSANİ

DEVİRANI

Yürekte kardeşim toplumcu Remzi İnanc, geçende bana Akaradan bir mektup yola kodu. Elime düşen mektubun içinde, hal hatırdan başka, bir de can meslekdaşım Aşık DEVİRANİ'den üç katalık bir şiir vardı.

Devrani, 1340 yılında Şarkışla ilçesinin EMLEKHÖ YÜK köyünde adaletsiz dünyaya gözünü açmış. Asıl adı Hasan Tutal olan ozan, çevresinde, SERDARİ'den sonra, halktan yana olan halk aşıklarının en etkiliisi olarak tanınır.

Halen, yoksul halkın kahrolası binbir türlü derdine derman olabilmek için, memleketi karış karış gezerek, tüfek gibi sazıyla, gülle gibi sözleriyle uyarımlar yapan, Ağalığa, Sömürüye ve cümle bozukluklara karşı mertçe savaşıyan Aşık Devraninin şiirine buyurun şöyle bir bakalım:

Paydos Borusu

Vatandaş uyuma, uyan gaffetten
Çektüğümüz efa çile yetmez mi?
Artık kurtulalım bu cehaletten
Oğlun, karın kızın köle, yetmez mi?

İşçi kardeş anladın mı haini
Tefeci burcuva yiyor payını
Hiç güddün mü böyle tiki oyunu
Desise dubara hile yetmez mi?

Çalışırsın yeraltında kuyuda
Faşistler ister ki bizi uyuda
Devranî, aç susuz Anadolu'da
Paydos borusunu çalsak ötmeyiz mi?

AŞIK NESİMİ ÇİMEN

- 2 plâk etkti
- 1— Artık Gülmeliyim
Ben
Bozuktur.
 - 2— Vatan Benim, Millet Benim.
Bunlar Bitmeli
Dostlar.

Genel Dağıtım:
AŞKIN PLÂK — Doğu
Bank İş Hanı 2. İstanbul
Ant Der : 439

ŞİDDETLİ
BAS
AĞRILARINA
KARŞI
GRİPİN

başarı ile
kullanılır!



GRİPİN 4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir



BÂBİÂLİ BASINI

NEREYE GİDİYOR?

Artık tam manasıyla büyük sermayelerin ka-
nıncı alanı haline gelen Bâbi-
âli, son zamanlarda tiraj ve i-
lân sağlamak için gazetelerin ri-
yistikleri akla hayale gelme-
dik teğebbüslerle sahne olma-
tadır.

Bugün çeşitli yayımlarıyla
toplam olarak 2 milyona yakın
tirajı elinde bulunduran ve tar-
tılmayla bir basın tröstü ha-
line gelen Hürriyet, son defa
giriştiği yeni bir teğebbüsle kud-
retinin nerelere vardığını orta-
ya koymuştur. Yeni servisi a-
da «YILDIRIM SERVİS» tir ve
devlet başı mأمur bir «eselli»
olarak çalışmaktadır. Herhangi
bir derdi olan vatandaş Yıldır-
ım Servis'e telefon veya mek-
tupla başvurduğu takdirde
kâyeti derhal takip edilmekte
ve neticesi birkaç gün içinde
gazetede açıklanmaktadır. Şim-
diye kadar yapılan yayımla
bakarak Hürriyet Yıldırım Ser-
vis'in devletin dahi gözüm'e
remediği bir takım problemlere
kısa zamanda çare bulduğu-
na görenler «Devlet içinde dev-
let mi bu gazete?» diye sormak-
tan kendilerini alamamaktadır.

Hürriyet'ten sonra Bâbiâli'de
en büyük hamleyi yapan ikn-
el gazete Tercüman'dır. Uzun
zaman dan beri İstanbul baskı-
sını Vatan'da yapar. Tercüman
ahayet Avrupa'dan getirdiği
WEB-ROTO-OFFSET tesislerinin
kuruluşunu tamamlamış ve 5
Nisan'dan itibaren İstanbul
baskısını ofset olarak yapma-
ğa başlamıştır. Tercüman'ın he-
defi Meride Ankara ve İzmir'de
de ofset baskıya geçmektir.

Bilindiği gibi ofset baskı cı-
ğı önce Hürriyet Grubu ta-
rafından açılmıştır. Yeni Gaze-
te ofset rotatifte basılarak ya-
yın hayatına atılmış, daha son-
ra Yeni Gazete Vatan tesisle-
rine aktarılacak ofset rotatf
tesislerinde SON adlı akşam-
bulvar gazetesi yayınlanmağa
başlamıştır. SON ile birlikte ci-

Ölçüsü!

Türk hacılarının sayım
Türkiye'nin nüfusuna gö-
re 700 kişiye birdir. Va-
satı her aileyi 5 kişi ka-
bul edersek ve her sa-
nede bir aile selişip dü-
zene girdiğini hesaplar-
sak demek olur her 14 a-
ilede bir ailenin vaziyeti
hacca gidecek kadar iyi-
dir. İşte bu bir refaa-
çüsüdür.

ALİ GENÇELİ
(Bugün - 1.4.1968)

ğer magazinlerini de ofsette ba-
san Hürriyet'in piyasaya son
olarak sürdüğü gazete Saklar-
bağ'tır. İçinde resimli roman-
lardan başka bir şey bulunma-
yan ve tek habere dahi yer
vermeyen Saklambağ da ofsette
basılmakta ve 300 binin üze-
rinde tiraj yapmaktadır. Hürri-
yet'in ofset teknoloji Bâbiâli'ye
getirmesinden sonra diğer gaze-
teler de baskı nefaseti yarışın-
da geri kalmamak için web-of-
set getirme yarışına girişmiş-
lerdir. Şimdilik bu yarışla me-
safeye kaydeden ilk gazete Ter-
cüman'dır. Ancak teknik ba-
kimdan hamle yaptığı bir sırada
Murat Sertoğlu gibi bir tefrika
maratoncusunu Yeni İstanbul'a
kaptıran Tercüman oldukça güç
durumda kalmıştır. Sertoğlu
kendisiyle birlikte onbinlerce
dini ve tarihî tefrika okuyucu-
sunu da Yeni İstanbul'a sürük-
lemiştir. Tercüman halen apar-
tuman piyangoları ve bedava
konserlerle tirajını devam et-
tirmeye çalışmaktadır.

Piyango ve bedava konserler
le tutmağa çalışan bir başka ga-
zete de Son Havadis'tir. İkida-
rın gayri resmi organı, her y
bir Anadolu vermekte ve bu A-
nadol'un talihlisini tesbit etmek



YAZISIZ

Toronto Daily Star'dan

üzere düzenlediği çekilişleri
Spor ve Sergi Sarayı'nda dü-
zenlediği bedava konserlerle
birlikte yapmaktadır.

Lotaryacılık ve konser orga-
nizatörlüğü konusunda sonra-
dan harekete geçen Akşam Ga-
zetesini ise, gerek Tercüman'dan,
gerekse Son Havadis'ten daha
baskın çıkmıştır. Bilindiği gibi
Akşam piyasada hemen hemen
aynı fiyata satılan yün terlen
kumaşları «büyük indirim» pro-
pagandasıyla okurlarına 140 k-
radan onbinlerce elbiselik satmış
ve büyük para kazanmıştır.
Malik Yolaç bu açıktan kazanç
şeklini cüzup bulmuş olacak
ki, kumaş ticaretinden onra
konser organizatörlüğüne b-
lamıştır. Tercüman ve Son Ha-
vadis okurlarına parasız kon-
ser verirken Akşam konserleri
için adam başına 40, 30 ve 25
liradan bilet keserek büyük pa-

ra vurmuştur. Akşam'ın son o-
larak düzenlediği Zeki Müren
konseri tamamen ticari bir
hiyet almış ve konserin ilânları
diğer gazetelerde de yayımlan-
mıştır. Akşam'ın yöneticileri,
bu lotaryacılığı ve konser or-
ganizatörlüğünü halka hizmete
gerekçesiyle izah etmektedir.

Akşam yöneticileri, gazetenin
tutumunu eleştiren okurlarına
Cumhuriyet'i örnek göstermek-
te ve onun da sanayicilerle seri
röportajlar yaparak özel ektör-
e hoş görünmeğe çalıştığını
söylemektedirler. Gösterilen ge-
rekçeler ne olursa olsun, eski
bir armatör olan Akşam'ın ger-
çek sahibi Malik Yolaç, bir yan-
dan sosyalist yazarlara yazılar
yazdırırken bir yandan da ö-
zel sektöre hoş görünerek, ikti-
darla dırsek temasını devam et-
tirerek, kumaş ticareti ve kon-
ser organizatörlüğü yaparak
gemisini yürütmektedir.

Müliyet ile dâmat Metin To-
ker'i ikinci sayfasından harc-
dıkları sonra yeni bir fikra ya-
ran aramaktadır. Ancak ar-
nan nitelikte bir fikra yazarı
bulunamamıştır. Son Kıbrıs o-
laylarından sonra tiraj alan Mü-
liyet'te fikra köşesinin uzun sü-
re boş kalması okuyucu kay-
betme tehlikesi yaratmaktadır.
Müliyet'e yeniden Refik Zrdu-
ran'ın alınması için temastar
yapılmışsa da, henüz bir sonuç
alınamamıştır.

Bu arada özel sektör sadaka-
sıyla ayakta durmağa çalışan

Haber Gazetesi okuyucu bul-
madığı için sabahları yayınlan-
maktan vazgeçmiş ve sadece
İstanbul'a hitap eden bir akşam
gazetesi haline gelmiştir.

Sağ kanatta en önemli olay
ise, ümmetçi Mehmet Şirke
Eyyi'nin gazetesi Bugün'ün de-
vamı tirajı almasıdır. 13 bu-
tunla yayın hayatına tlan
Bugün, camilerde din adamı-
rına ve taşrada muhafazakâ
tücçaların yardımlarıyla kısa
zamanda 71 bin'e yükselmiştir.

Falih Rıfkı'nın reçetesi!

Dış yardımın kesileceği
yıllara yaklaşıyoruz. Do-
viz açığımız büyük. Bu
açığı en başta turizm ge-
liri kaynağından kapaya-
bilmiz. Bu sırada Turizm
Bakanlığı'na hoparlör re-
zaletini hatırlatırız. Batı-
h gürültüyü sevmek. Ala-
turka müziği hiç... Ya-
nıcı turistlerin oturdıkları
yerlerin etrafındaki
minareleri sabah sustur-
mak, başka vakitlerde de
kesmek değil, kısmak ge-
rek...

FALİH RIFKI ATAY
(Dünya - 1.4.1968)

Sağ cephede adam kıtlığı!

Vehbi Koç ve Kazım Tashkent... Bu iki zatı tanııyoruz. Belki kendileri tam mukad-
desatçı ve milliyetçilerdir, lakin kurdukları müesseseler ve kullandıkları kimseler, mu-
kaddesatçı ve milliyetçi cephenin müesseseleri ve insanları değildir. Merak ediyoruz ve
sordukumuzda bize verdikleri cevap «Sağ cephede işe yarar ve becerikli adam bulama-
yoruzlar» onları için oluyor. Geride ne kalıyor? Bizim zenginlerimiz, müslüman zengin-
ler... Sağcı, mukaddesatçı, milliyetçi Türk gençliği, yani bütün Anadolu, özel sektör, ya-
tırım olarak bunların açacakları iş sahalarını beklemektedir. Meselâ müslüman zenginle-
rin dikecekleri bir fatıdz banka. Bütün bir millet zenginlerimizden grandioz teğebbüsler
beklenmektedir.

MÜNEVVER AYAŞLI
(B. Sabah 31.3.1968)